

A KÖZÉP- ÉS KELET-EURÓPAI REFORMÁTUS PRESBITERIÁNUS EGYHÁZ LAPJA

KESKENY ÚT

2019. TAVASZ • XXI. ÉVFOLYAM • 75. SZÁM

Kiegészítés

TARTALOM

Idézetek	3
A kiégés	
a rossz teológiával kezdődik	4
<i>David Murray</i>	
A kiégés elkerülése	6
<i>Archie Parrish</i>	
Kiút a kiégésből	8
<i>Nancy Wilson</i>	
Keresztyén szemmel a kiégésről	10
<i>Pápai Ernő</i>	
Hét kérdés, amit feltehetünk	
a lányunk udvarló-jelöltjének	13
<i>Greg Morse</i>	
Két szó Istentől a gyerekeknek	16
<i>Stephen Witmer</i>	
Isten felébreszt minket	
a pusztában	18
<i>Scott Hubbard</i>	
Hány Wattos az égőd?	20
<i>Zólya Csaba</i>	
Meneküljetek!	22
<i>Mihályi Éva</i>	
Fiatalság irányította kultúra	23
<i>Stephen Witmer</i>	
Boldogságra vágyva	26
<i>Szakács Brigitta</i>	
Facebook evangelizáció	28
<i>Curcubet Gábor</i>	
A Pók tesók	30
<i>Bagoly Anna</i>	
A keresztyénség	
tizenkettedik százada	32
<i>Tamás Sándor</i>	

KIÉGÉS? AZ MEG MI?

levél a szerkesztőtől

Vannak olyan kifejezések, amelyeket gyerekkorunkban soha nem hallottunk, és nagyapáink nem értenék, ha ezekkel találkoznának. De az is lehet, hogy némelyiket mi sem értjük. Ilyen kifejezés lehet például a kiégés, amely a mai világunkban egyre gyakrabban használatos.

Ha beírod a Google-ba a kiégés szót, rájössz, hogy a kiégési tünetcsoportnak külön, és egyre inkább terebélyesedő szakirodalma van. A kiégési

szindróma kapcsán először is megismerkedhetsz annak tudományos meghatározásával: hosszútávú fokozott érzelmi túlterheltség következtében létrejövő fizikai-érzelmi-mentális kimerülés. Olvashatsz ennek az állapotnak a tüneteiről, mint megfelelési-bizonyítási kényszer, a lelki-testi szükségletek elhanyagolása, közömbösség, fásultság, belső üresség érzése, reménytelenség, a végső kiszállás vágya stb. A szakemberek továbbá megnevezik a kiégés lehetséges okait: stressz, extra igénybevétel, megerősítő visszajelzés elmaradása, elismerés hiánya, irreális elvárások stb. A szakirodalom felsorolja a kiégés fázisait is: túlzott lelkesedés, szembesülés a valósággal, kiábrándulás, frusztráció, fásultság. A témával foglalkozók természetesen leginkább a kiégés kezelésében, de még inkább annak esetleges megelőzésében érdekeltek, és ehhez is van egy-két szavuk, amiket most – hely hiánya miatt – nem idézek.

Hogyan érint mindez minket, keresztyéneket? Nos, szeretnénk azt hinni magunkról, hogy mi amolyan különleges emberek vagyunk, akiket a kor különféle „betegségei” elkerülnek. Szeretnénk azt hinni, hogy mi mindent kibírunk, és talán tényleg úgy is gondoljuk, hogy egy jó keresztyénnek nem lehetnek olyan problémái, mint depresszió, céltalanság, motiválatlanság, kiábrándultság, fásultság stb. Ha netán mégis úgy tűnik, hogy tévedtünk, nem merjük felvállalni, mert az elég kellemetlen lenne, magyarán nem merünk, talán nem akarunk időnként szembenézni a valósággal. A struccpolitika azonban semmiképpen nem megoldás. A megoldás az, amit a Szentírásban találunk, és amit reménység szerint a jelenlegi szám cikkeiben olvashatunk.

Előljáróban csak annyit szeretnék mondani, hogy ha nem tévedek, a kiégés, a kimerültség, a lendület és a motiváció elvesztésének fő oka nem annyira a mit, de még nem is a mennyit (noha a túlterheltség is okozhat kimerültséget – lásd Jetró Mózesnek adott tanácsát), hanem sokkal inkább a miért, hogyan és milyen erőből kérdések megválaszolásában keresendő. A legszentebb dolgot is lehet rossz motivációból és saját erőforrásból végezni, legalábbis egy darabig. Azonban ahogyan az autó megáll, amikor elfogy az üzemanyag, úgy mi is megállunk, kiégünk, amikor elfogy az erő és a motiváció. A megoldás tehát a jó motiváció és a „mindenre van erőm a Krisztusban” alapelv gyakorlati megélése, vagyis a Krisztus erejéből és szeretetéből való élés. Bárcsak megtanulnánk alkalmazni ezt az alapelvet a mindennapokban, és bárcsak e jelenlegi szám is segítséget nyújtana ebben!

Sikó Mihály

Idézetek a kiégésről...

„Keresd és vedd észre a csodákat magad körül. Kifáradsz, ha csak magadra figyelsz, és ez a kimerültség minden mással szemben süketté és vakká tesz.”

Carlos Castaneda

„Aki a mennyek országára törekszik, annak ölébe hull a Föld. Aki csak a Föld nyújtotta javak után törekszik, annak kihullik a kezéből a menny és a Föld is.”

C. S. Lewis

„A lélek legáldottabb állapota az állandó kiegyensúlyozottság. Ha valami jó történik életetekben, áldjátok Istent érte, de szívetekkel ne szokjatok hozzá, mert ha a jó tova tűnik, akkor áldani tudjátok Istent azért, hogy Ő vette el mindezt. Annak, aki tudja, hogy minden Isten akaratából történik, nagy támasza van. Őt a szelek nem fogják ide-oda dobálni, mert meg van gyökerezve, és semmi sem tudja kibillenteni. Olyan mint a tengerbe dobott horgony. Miközben mások messze sodortatnak, addig ők mély vizeken képesek közlekedni.”

C. H. Spurgeon

„Minden afelett való aggodalmaskodás, amivel még nem rendelkezünk, annak a hálaadásnak a hiányából fakad, amit azokért a dolgokért kellett volna mondanunk, amit már magunkénak tudhatunk.”

Daniel Defoe

„Nyilván léteznek olyan korlátok, amelyek behatárolják testi képességeinket, de ezeket nem a fáradt izmok állítják fel, hanem az agy már jóval előbb közbeszól azzal, hogy kimerültséget éreztet velünk, és kényszerít minket a mozgás befejezésére, mielőtt a perifériáról érkező jelekből károsodást észlelné. Magyarán a fáradtság nem fizikai esemény, hanem érzés vagy érzelem, amelyet agyunk idéz elő annak érdekében, hogy a katasztrofális sérüléseket megelőzze.”

Jo Marchant

„Ha szükséges, Isten kézen ragadja az embert, hogy célra vezesse; csak nem kell lustának lennünk, hanem készeknek arra, hogy az Ő kezébe helyezzük kezünket.”

Ismeretlen szerző

„Erőt ad a megfáradtaknak, és az erőtlenek erejét megsokasítja. Elfáradnak az ifjak és meglankadnak, megtántorodnak a legkülönbek is. De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a saske-selyűk; futnak és nem lankadnak meg, járnak és nem fáradnak el!”

Ézsaiás 40,29-31

„Az ideiglenes dolgok iránti vágyat csak az örökkévaló áldások édes íze képes elűzni.”

Augustinus

„Istennek sok szolgálja nagy bátorsággal és helyes motivációkkal indul neki Őt szolgálni. De ha nincs meg a szoros közösség Jézus Krisztussal, hamar legyőzetnek. Nem tudják mit tegyenek a terhükkel, és ez kimerültséghez vezet az életükben.”

Oswald Chambers

„Isten nem csak gyógyír a fáradtságunkra és a bajunkra, hanem megadja nekünk bőségesen az ellenkezőjét, az örömet és a gyönyört. Akik Krisztushoz mennek, nem csak egy pihenőhelyre térnek be a pusztai vándorlás után, hanem egy díszvacsorára érkeznek meg, ahol pihenhetnek, és ahol ünnepelhetnek. Kiléphetnek a korábbi gondjaikból és bajaikból, és beléphetnek a gyönyörűségek és a lelki örömök folyamába.”

Jonathan Edwards

„Ha Isten lesz az első helyen, akkor minden más is a maga helyére kerül.”

Augustinus

Válogatta: Pápai Ernő

KESKENY ÚT

Keresztyén folyóirat

Kiadja: Közép- és Kelet Európai Református Presbiteriánus Egyház

www.presbyterianus.hu, ISSN 1788-5450

Szerkesztő: **Sikó Mihály** sikomihaly@gmail.com +36-20-523-2147

Tervezőszerkesztő: Szőlősiné Nagy Kincső Galatea, Borító: Török Attila

Lektorálták: Bechtel Helmut Herman, Csémy Petra, Darcsiné Molnár Edina, Donkó Tamás, Molnár Mariann, Papp Enikő, Tóth János

DAVID MURRAY

A KIÉGÉS a rossz teológiával kezdődik

Az elmúlt pár évben számtalan könyv és cikk jelent meg a kiégés témájában. De a több millió leírt szó ellenére a kimutatók rohamléptékű emelkedést mutatnak. Ha a rideg statisztikák mögé nézünk, tűzvész tombol a kapcsolatokban, családokban, hivatásokban, életben és lelkekben.

Az ok, amiért a „kiégés szindrómára” irányuló gyógymódok és megoldások nagy többsége nem működik, hogy azok csupán olyan technikákra koncentrálnak, amikkel kezelhetjük vagy csökkenthetjük a stresszt. Ezeknek a gyakorlati technikáknak egy része talán még hasznos is lehet, de mégsem érintik a probléma gyökerét. Talán kioltják a tüzet a széleken, de mivel nem iktatják ki a belső lángot, így a tűz tovább terjed, és a szénné égett maradványok csak halmozódnak.

Nem tudsz aludni?

Nos, mi vezet a kiégésig? Alapvetően a hibás teológia. Minden kimerült ember mögött hamis hitnézetek állnak, amiket szükséges azonosítani és megszüntetni azért, hogy helyükre helyes teológiai nézetek kerüljenek. Kezdsenek irányítsuk tüzoltó készülékünket az alvásra vonatkozó (hibás) teológiánkra.

A kiégéshez manapság leginkább talán az alváshiány járul hozzá (általában a napi 6-7 óránál kevesebb alvást határozzák meg így). Az alváskutatók számos tanulmányt publikáltak, amik rámutatnak a borzasztó fizikai, érzelmi, mentális, kapcsolati, sőt erkölcsi pusztításra, ami az alváshiányból eredeztethető. Ezért is épül multimilliárd-dolláros iparág a számítógép-vezérlésű matracokra, hi-tech párnákra és egzotikus ilatokra. A *Reset: Living a Grace-Paced Life in a Burnout*

Culture' című könyvemben számos olyan gyakorlati módszert sorolok fel, amit a tudósok hatékonynak találtak a jobb alvás elősegítésében.

A kialvatlanságunk mögött gyakran mégis az a legalapvetőbb probléma áll, hogy helytelen nézetekkel rendelkezünk Istenről és magunkról.

Például, kérdezd meg magadtól, mi áll az alváshiányod mögött. Milyen hitnézetek vezetik a döntéseidet a lefekvés és felkelés idejének meghatározása kapcsán? Mit szólna az alábbiakhoz:

- ♦ *Nélkülözhetetlen vagyok.* Persze, hiszem, hogy Isten szuverén Úr, de minden segítségre szüksége van, amit adhatok neki. Ha én nem végzem el a munkát, ki fogja? Habár Jézus megígérte, hogy építeni fogja az egyházát, ki vállalja az éjszakai műszakot?
- ♦ *Elpusztíthatatlan vagyok.* Elég erős vagyok, hogy kibírjam az elegendő napi alvás ajándéka nélkül. Nem vagyok hajlandó elfogadni a teremtményi korlátaimat és testi szükségleteimet. Inkább gépnek, mint emberi lénynek látom magamat.
- ♦ *Végtelen vagyok.* Elhanyagolhatom a testem anélkül, hogy a lelkem kárt vallana. Meggyengíthetem a testem, és nem gyengül az értelmem, a lelkiismeretem, illetve az akaratom sem.
- ♦ *Bálványimádó vagyok.* Az, hogy mit csinálok alvás helyett, rávilágít a bálványaimra, akár a késő esti fociról, a külsőm csinosítgatásáról, internetezésről, szolgálati sikerekről, vagy előléptetésről van szó. Miért aludjak, ha az semmit nem tesz hozzá a hírnevem csiszolásához vagy a dicsőségem növekedéséhez?

1. Jelenleg fordítás alatt a Presbiteriánus Kiadó gondozásában.

Evangéliumi igazságok altatódálnak

Csakis egészséget adó igazságokkal fojthatjuk el ezeket a romboló lángokat. Vegyük például az alábbiakat:

- ♦ *Isten az én mennyei Atyám.* Mivel Isten számára drágább vagyok a verebeknél, megbízhatok benne, hogy gondoskodni fog rólam minden utamban, így rá vetem minden gondomat, beleértve a karrieremet és a családomat is (Mt 6,25-27).
- ♦ *Isten jó.* Parancsa, hogy aludjunk, nem egy szabadon választható tanács a gyengék számára, hanem egy szerető ajándék, amit hálával el kell fogadnom (Zsolt 3,6).
- ♦ *Isten igazságos.* Ennek következtében, amikor Ő azt mondja, hogy hiábavaló túl korán felkelnem vagy túl későn lefeküdnöm, akkor az tényleg teljesen értelmetlen számomra (Zsolt 127,2). Ő az igazat mondja nekem. Akkor is el fogom ezt hinni, ha meg vagyok győződve, hogy a kevesebb alvás és a több munka a javamra vagy a gyülekezetem javára van.
- ♦ *Isten a védelmezőm.* „Atyám, néha aggódok a munkám, a gyülekezetem, az országom miatt, de elhiszem, amit a Zsoltárok 4,9 tanít, miszerint: *'Békességben fekszem le, és el is alszom, mert egyedül te adod meg nekem, URam, hogy biztonságban lakjam.'*”
- ♦ *Isten erős.* Én nem. Ezért inkább tisztelem, mint feszegetem a gyenge emberi testem határait, és bizalmamat sokkal inkább az Ő mindenható istenségébe vetem.

Látod, mennyire megmutatja, hogy mit hiszünk magunkról és Istenről az, hogy mikor és mennyit alszunk?

Mi a helyzet a puritánokkal?

Egy kiégett lelkész egyszer bevallotta nekem, hogy évekig megvonta magától az alvást, mivel „ezt tették a puritánok is”. Ha a puritánok meg tudták tenni, ő miért ne tudná? Miután végül elismerte, hogy törekeny testének pihenésre van szüksége, ezt mondta:

„Mindent egybevetve, ha keményen véghezvük a munkánkat és megadjuk a testünknek az alvást, amire szüksége van, azzal Istent dicsőítjük. Valóban, eléggé meggyaláztam Istent, amikor azt mondtam: 'Felismertem,

hogy azt mondd a 127. Zsoltárban, hogy az alvás ajándék. De most komolyan, miért nem adod azt valaki másnak? Valakinek, akinek több szüksége van rá. Valakinek, aki nem rendelkezik olyan emberfeletti képességekkel, mint én. Miért nem adod egy egyszerű halandónak, akitől nem függ annyira a világ?’ Rászoktam a kávéra, próbáltam kompenzálni. Papíron kálvinista voltam, de titokban pelágiánista, mivel sokkal inkább törvényt szerint végeztem a munkámat, mint szeretet szerint. A munka jó. De csak akkor jó, ha horgonyt vetett, és teljesen a kegyelemtől függ. Most megkapom a kegyelmet és az alvás kegyelmét is. Mert Isten jó, és betölti a szükségemet.”

Sok istenfélő keresztyén, aki megpróbálta követni a reformátorok és a puritánok említett alvási gyakorlatát, olyan hamar meghalt, mint sokan közülük.

Tűzoltás hittel

Remélhetőleg ez az útmutató, ami lépésről lépésre bemutatta, hogyan cseréljük fel a hibás teológiát igaz teológiával az alvás területén, arra bátorít majd téged, hogy más tüzeket is megállíts, amik belülről felémésztenek. Az alváshiány után a legnagyobb és leggyakoribb tüzek, amiket kiégett lelkigondozottjaim életében láttam, a heti egy pihenőnap elhanyagolása, a digitális mérgezés, és a téves önkép.

Ami az utóbbit illeti, a két leggyakoribb téves elképzelés, amivel találkozok, „a szülőség határoz meg” (főként nőknél), és „a karrieremmel azonosítom magam” (főként férfiaknál). Nem meglepően, előre vetítve ezt a jövőbeli problémát, Isten sajátos, nemekhez kapcsolódó átkokat rakott ezekre a területekre, hogy biztosítsa, soha ne elégtensenek meg vagy töltsenek be minket (1Móz 3,16-19).

Kérdezd meg magad, milyen hamis hitnézetek táplálják ezeket vagy más tüzeket, és milyen bibliai igazságok vethetnék ki őket a szívedből.

Fordította: Szőlősiné Nagy Kincső Galatea

<https://www.desiringgod.org/articles/burnout-begins-with-bad-theology>

ARCHIE PARRISH

A KIÉGÉS *elkerülése*

Minden hívő számára elégséges a kegyelem, hogy mindvégig megálljon. Ha ez igaz – és én hiszem, hogy igaz –, akkor mégis miért ég ki annyi hívő?

Mi a kiégés?

A kiégés kifejezést rakétatudósok alkották meg, hogy leírják a sugár- vagy rakétahajtómű hajtóanyag kibocsátás, vagy hajtóanyag elzárás általi leállítását. Dr. Herbert J. Freudenberg volt az első pszichológus, aki az 1974-es *Kiégés: A magas teljesítmény magas ára* című könyvében először használta ezt a kifejezést. Úgy határozta meg a kiégést, mint „a motiváció vagy buzgóság megszűnése, különösen olyan esetekben, amikor valakinek az állhatatossága egy ügy vagy egy kapcsolat iránt nem hozza meg a várt eredményeket.”

A Krisztus ügye mellett elkötelezett keresztyének ugyanúgy megtapasztalhatják a fizikai, szellemi és érzelmi kimerültséget, mint a nem keresztyének. Azonban a keresztyéneknek még egy kihívással, ti. a lelki kiégéssel is szembe kell nézniük. Ha minden gyülekezet bejáratánál kiégés érzékelőket helyeznénk el, megdöbbenénk, látván hányan vannak, akik Léleekben kezdték, s most testben próbálják befejezni (Gal 3,3).

Miért fordul elő lelki kiégés?

A lelki kiégésről szóló irodalom számos okot felvet. Csak hogy néhányat említsünk: sikertelenség a személyes csendességeink rendszeres megtartásában, túl sok mindent próbálunk megtenni túl kevés idő alatt és túl kevés segítséggel, a meg nem vallott bűn, az ismeret nélküli buzgóság, a rossz indítékok, az embereknek való megfelelni akarás, és az elérhetetlen elvárások. Véleményem szerint, a legtöbb ezek közül nem oka, hanem tünete a kiégésnek.

A kiégés legfőbb oka, hogy nem merítünk abból az erőforrásból, mely a Krisztussal való közösségből fakad. A szív egy folyamatos csatátér a lélek és a test számára. Ha az emberi lélek nem merít a Krisztussal való közösségből, akkor visszatér a testhez. Ezen csaták alatt az ördög azt súgja a hívő fülébe: „Ha Isten valóban szeretne, vajon engedné, hogy így szenvedj?” Ez kétségeket ébreszthet a hívőkben, melyek arra indíthatják őket, hogy megpróbálják maguk elvégezni Isten munkáját.

Ábrahám ősatyánk ezt megkísérelte, és végzetes következménye lett próbálkozásának. Isten egy fiút ígért neki. Hat év telt el és még nem kapta meg a fiút, úgyhogy Sára azt javasolta, segítsenek Istennek megtartani az ígétét. Azt mondta Ábrahámnak, hogy használja Hágárt, az ő egyiptomi szolgálólányát, hogy örökösöt támasszon neki. Megszületett Izmael,

de az Úr nem fogadta el őt, mint Ábrahám örökösét (1Móz 16,16). Újabb tizennégy év telt el Izsák születéséig (1Móz 21,5). Sára kilencven, Ábrahám pedig száz esztendő volt. Izmael kigúnyolta öccsét, ezért Sára azt követelte Ábrahámtól, hogy szabaduljon meg Izmaeltól és anyjától. Ábrahám megpróbálta elvégezni Isten munkáját Istenért, aminek következménye napjainkig is elhatott, miszerint Izmael és Izsák leszármazottjai – az arabok és a zsidók – a mai napig is folytatják azt a viszálykodást, ami Ábrahám házában elkezdődött.

Isten az Ő népét munkatársnak akarja. Bízunk kell benne és engedelmességnünk kell neki, nem pedig megpróbálni elvégezni az Ő munkáját Őerte.

Elkerülhetjük egyáltalán a kiégést?

Pál apostol hihetetlen nehézségeken ment keresztül (amelyek közül néhány fel is van jegyezve a 2Kor 11,23-33-ban). Élete vége felé Pál ezt írta Timóteusnak: „*Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam*” (2Tim 4,7). Nem sokkal ezután Pált kivégezték – valószínűleg a rómaiak lefejezték. Elkerülte a lelki kiégést és mindvégig megállt, ezért segíthet nekünk is, hogy elkerüljük azt.

Néhányan azt mondhatják: „Számomra Pál nem jó példa, hisz ő egy kivételes személy volt, kivételes

elhívással.” Ha ez igaz, miért indította arra a Szentlélek, hogy azt írja olvasóinak, kövessék őt és váljanak hasonlónak hozzá (1Kor 4,16; Fil 3,17; 1Tessz 1,6)?

Az elsődleges tényező, ami segített Pálnak a lelki kiégés elkerülésében, hogy a Krisztussal való közösségből élt:

„Mert én a törvény által meghaltam a törvénynek, hogy Istennek éljek. Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus; amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, a ki szeretett engem és önmagát adta érttem.” (Gal 2,19-20)

Pál úgy hitte, a keresztyén életet nem lehet pusztán emberi erővel és emberi erőforrásokból merítve élni; szükséges hozzá a végtelen Krisztus, aki a hívőkben él. Kálvin János ezt mondta:

Mi tehát a fejnek és tagoknak ismeretes összeköttetését, Krisztusnak a mi szíveinkben való lakozását, egyszóval a titokzatos egyesülést tartjuk a legfontosabbnak azért, hogy Krisztus, miután a miénk lett, azokban az adományokban részesítsen bennünket, amikkel ő van felruházva. Tehát, hogy az Ő igazsága nekünk beszámíttassék, nem, mint magunkon kívül lévő távoli dolgot szemléljük Őt, hanem mivel Őt felöltöttük, mivel az Ő testében vagyunk oltva és minket önmagával eggyé tenni kegyeskedett, ezért dicsekedünk azzal, hogy az Ő igazságának részesei vagyunk. (Institúció 3.11.10)

Írásaiban Pál több mint kétszázszor köti össze Krisztus nevét a „-ban” határozóraggal. Függetlenül attól, merre volt, vagy, milyen körülmények között, Pál tudta, hogy Krisztusban van és Krisztus őbenne. Mikor azt a sok igazságot olvasom, melyet Pál Krisztusról írt, és ráébredek, hogy arról a Krisztusról beszél, aki a szívemben lakik, „*kibeszélhetetlen és dicsőült örömmel örvendezek*” (1Pt 1,8). Pál bízott a benne lakozó Krisztusban, hogy Ő be fogja tölteni minden szükségét és lehetővé teszi, hogy „*mindenre legyen ereje*” (Fil 4,13). Így Pál elkerülte a kiégést. Ő mindvégig megállt, ahogy te is megállhatsz.

Fordította: Meglesz Nikolett
<https://tabletalkmagazine.com/article/2014/01/avoiding-burnout/>

NANCY WILSON

KIÚT a kiégésből

Azt hiszem minden nő tudja, mit értek az alatt a kifejezés alatt, hogy kiégés. Ha túl sokat vállalunk, és egyszerően elfogy az erőnk, akkor kiégünk. Azok a kötelezettségek, amiket egykor élveztél, annyira feltornyosulnak és megsokasodnak, hogy úgy érzed, nem tudsz többé megbirkózni velük. Súlyosak. Nehezek. Túl soknak tűnnek. És te túl fáradt vagy mindehhez. Kötelességeid nem változtak, te viszont igen.

Az elkötelezettségeddel és felelősségtudatoddal valószínűleg nincs baj. Vállalkoztál valamilyen szolgálatra, tanításra, otthonoktatásra, lelkigondozásra, vendéglátásra, segítségre, főzésre, takarításra, szervezésre, valakinek a fuvarozására, és mindezt újra és újra, nap mint nap csinálod. Nem látod a végét az egésznek, és teljesen kiégettnek érzed magad: kimerültnék, üresnek, tartalmatlannak. Az alábbiakban egy mentőövet szeretnék neked nyújtani, hogy kihúzzalak a vízből, és visszakerülj a fedélzetre.

Nevezd meg bűneidet!

Nem bűn fáradtnak lenni. Igazából, egy jó jele annak, hogy keményen dolgozunk, nem tétlenkedünk, és így nem pazaroljuk el az időnket. A kimerültség nem bűn, egyszerűen azt jelzi, hogy végesek vagyunk. Nem vagyunk vasból. Hús és vér vagyunk, és elfogyatkozik az erőnk. Szükségünk van az Úr napjára minden egyes héten. Hat napon át kell dolgoznunk, az alvásra is kell időt szánnunk, és a kemény munka után meg kell pihennünk az Úr napján, hogy feltöltődve újrakezdhesünk hétfő reggel. Ez benne van Isten tervében, ezért jó. Bár a fizikai kimerültség érzete nem bűn, mégis társulhatnak hozzá bűnös magatartások.

Amikor fáradtak vagyunk, megkísérthet, hogy azt gondoljuk: nem sok mindent tudunk elvégezni. Elkecseregünk, úgy érezzük csapdába estünk, és aggodunk, hogy nincs senki, aki segítene a feladataink átvállalásában. Úgy gondoljuk, hogy munkánk hiá-

bavaló, mert holnap mindent előről kell kezdenünk. Esetleg azért vagyunk elégedetlenek, mert nem tudtunk mindent megtenni, amit elterveztünk. Aztán ott van az a bizonyos barátnő, aki Hawaii-ra megy nyaralni. Mi pedig eltűnődünk, hogyan teheti meg ezt ilyen könnyen.

Mindenképp foglalkozz a bűnös magatartás bármely formájával, mielőtt a kiégés kérdését próbálnád megoldani! Az önsajnálát nem segít, és nem vértéz fel, mikor elvégezetlen feladataink vannak. Nem szolgál minket abban, hogy a kiégéssel foglalkozunk. De miután félretettük bűneinket azáltal, hogy megvallottuk azokat Istennek, fordítsuk figyelmünket magára a kiégésre! Először is hogyan jutottunk idáig?

Tudd, mikor kell nemet mondani!

Feladatainkat általában két kategóriába oszthatjuk: kötelező és önként vállalt. Kötelező feladatainkat jó és kegyelmes Istenünk keze helyezte ránk. A gyerekszülés és gyereknevelés biztosan ebbe a kategóriába kerül. Ha Isten sok gyermeket adott számodra, akkor arra hívott el, hogy az Úr tanítása és intése szerint neveld fel őket. Az otthonteremtés és fenntartás, gyerekvárás, gyereknevelés munkáját és értékét majdnem mindnyájan szomorúan alábecsüljük. Ez munka (a nagy része az), és ez jó munka. De más feladatok is ebbe a kategóriába tartoznak. Ha például munkára hívtál el, hogy gondot viselj magadra és családotra, az is a kötelező kategóriába tartozik. Nem dönthetsz úgy, hogy nem mutatkozol a munkahelyeden.

A második kategóriába azok a kötelességek, felelősségek tartoznak, amiket én így hívnék: „akkor még jó ötletnek tűnt”. Előfordul, hogy nők azért tesznek valamit, hogy betöltsék a lelkükben keletkezett űrt, de nem számolnak azzal, hogy ezért milyen árat kell fizetniük. Máskor úgy érzik, befolyásolták vagy kényszerítették őket olyan feladat elvállalására, amit

csak más kötelezettségeik rovására tudnak végezni. Elvállaltad, hogy a szerda esti bibliaóra helyszíne lehet az otthonod, jelentkezted, mikor süteményt kellett készíteni a közös vacsorához, és akkor is igent mondtál, amikor az esküvői fogadás megszervezéséhez kerestek segítőt. Mindemellet még elvállaltad a kísérő szerepét egy kiránduláson. De most mindezek a feladatok hirtelen összetorlódtak, és örvényként rántanak a mélybe. Már nemcsak a kirándulásra kell készülnöd, hanem találnod kell valakit, aki elviszi a gyerekeidet a zeneiskolába.

A nem átruházható kötelezettségeid elsőbbséget élveznek. Ha ezeket a kötelezettségeinket nem kezeljük megfelelően, akkor egyéb feladatokat nem adhatunk hozzájuk. Saját otthonunk kell, hogy jól működjön, saját kötelezettségünket, munkánkat kell betöltenünk, mielőtt máshol akarnánk jót tenni. „... a szőlőknek őrizőjévé tettek engem, a magam szőlőjét nem őriztem.” (Én 1,6) A mi szőlők az elsődleges prioritás.

Nem vagy pótolhatatlan

Mi a helyzet a karitatív szolgálattal? Az irgalmas szamaritánusnak nem volt benne a napi terveiben az út szélén fekvő sebesült ember megmentése. Természetesen készen kell lennünk azonnali cselekvésre, amikor szembesülünk egy drasztikus szükséghelyzettel. De néha csak a levegőt vagdossuk, és lehet, hogy van olyan személy, aki sokkal alkalmasabb lenne, hogy segítsen. Ha buzgón elsősegélyt nyújtasz valakinek, miközben mögötted áll egy ápolónő, engedd őt oda! Hagyd, hogy ő kezelje a helyzetet!

Nézzük a lelkigondozás kérdését! Van alapvető igei ismeretünk, hogy bátorítsuk egymást. De ha többre van szükség, semmi rossz nincs abban, ha találunk valakit, aki nálunk alkalmasabb, és helyünkbe tud lépni, hogy segítsen. Nem minden szituáció vészhelyet. A beszélgetéseidet lerövidítheted. Ha túl fáradt vagy ahhoz, hogy tovább segíts, imádkozz Istenhez helyettesítésért. A friss helyettes sokkal hatékonyabb lehet, mint te. Emlékezz, nem vagy pótolhatatlan!

Ne szegj meg ígéretet!

Mi a helyzet akkor, ha nincs semmi extra kötelezettséged, és mégis kiégettnek érzed magad? Ebben az esetben itt az idő leülni és számvetést tartani. Kérd Istent, hogy segítsen: tudd reálisan felmérni

helyzetedet. Mik az alapvető kötelességeid? Mi akadályoz abban, hogy elvégezd őket? Tudnál segítséget kérni? Be tudnád jobban osztani az idődet? Tudnál mellőzni valamit úgy, hogy közben nem bújsz ki fontos kötelezettségek alól?

Az is fontos, hogy gondolkodjunk nagyobb távlatokban. Emlékezz, hogy ezek a határidők egyszer elmúlnak. A férjemmel ezeket „lekuporodós időszakoknak” neveztük. Csak lekuporodtunk és átvészeltük ezeket az időszakokat. Előbb utóbb kiérünk az alagút másik végére. Ha több kötelezettségünk és feladatunk van, mint erőnk, akkor ez a legmegfelelőbb idő, hogy segítségül hívjuk Istent.

*„Annakokáért a lecsüggesztett kezeket és az ellankadt térdeket egyenesítétek föl. És lábbaitokkal egyenesen járjatok, hogy a sánta el ne hajoljon, sőt inkább meggyógyuljon.”
(Zsid 12,12-13)*

Határozd el, hogy nem veszed könnyedén az ígéreteidet! Hiszen az szeretetlenség lenne felebarátod iránt. Ha megígérted, hogy elkészítéd azt a süteményt, akkor nem bújhatsz ki ez alól, és nem állíthatsz be egy csomag chipsszel. Ha azt ígérted, hogy segítesz megszervezni az esküvőt, most már nem mondhatsz nemet. Keresztyénként megtartjuk az ígéreteinket. Nem hívhatsz fel valakit egy órával a kirándulás előtt, hogy „sajnálom valami közbejött, nem fog menni a dolog.”

Az egyik módja annak, hogy megtanuljunk bölcsnek lenni ahelyett, hogy felelőtlenül elvállalunk valamit, hogy elvégezzük, amit elvállaltunk. Ha késő estig sütöd azt a süteményt, legközelebb kétszer is meg fogod gondolni, hogy elvállalod-e. Rá fogsz jönni arra, hogy nem bűn nemet mondani. Nem bűn, ha hagyjuk, hogy valaki más végezze el a feladatot. Valaki egyszer azt mondta bölcsen, hogy „a szükség még nem elhívás a feladatra”.

Végig kell menned ezen a nehéz időszakon. Végezd kötelességeidet Isten kegyelmével. Ne csüggedj el! Kérj erőt Istentől, és egy ideig ne írd semmi plusz feladatot a naptáradba! Tarts egy kis szünetet és imádkozz lelki megújulásért!

Fordította: Demeter Géza
<https://www.desiringgod.org/articles/the-way-out-of-burnout>

PÁPAI ERNŐ

KERESZTYÉN
SZEMMEL
a kiégésről

„...aki pedig hiábavalóságokat követ,
az bolond.” (Péld 12,10b)

Egyre többször hallunk környezetünkben a kiégésről, vagy más néven a burnout-szindrómáról. Divatos dolog lett a közelmúltban a legtöbb fáradtságra, elgyötörtségre, elhasználtságra ráhúzni a fentebb említett jelzőt. A téma összetett, sok tényező, és több olyan egyéni elem van benne, amely arra indít minket, hogy a kiégéssel kapcsolatban ne vonjunk le elhamarkodott következtetéseket, és Isten színe előtt állva józanul, ráfigyelve, imában hozzá járulva keressük az okát és

próbáljunk objektív, biblikus válaszokat adni a jelenséggel kapcsolatos kérdésekre.

A legszorosabban vett értelemben a Biblia nem foglalkozik a kiégés problémájának kérdésével, nincs benne határozott utasítás vagy útmutatás erre nézve. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a Szentírás nem ad olyan életvezetési, lelki életre vonatkozó tanácsokat, rendeleteket és irányadó elveket, amelyek betartásával és figyelembe vételével el tudjuk kerülni a kiégés veszélyének vagy kialakulásának lehetőségét. Vegyünk sorra egypár olyan ténytet, amelyek segítségével a Biblia útba igazít minket, újjászületett keresztyéneket!

A bűneset által az ember testi, lelki és szellemi teljesítőképessége megváltozott

A Szentírás az emberi lét négy állapotát különbözteti meg: az ártatlanság, a bűnbeesés, a megváltás (megszentelődés) és a megdicsőülés állapotát. Kérdésünk megválaszolása során a bűnbeesés és a megváltás állapotával foglalkozunk, mert az adott kérdés a földi létet érinti, és ezzel csak ez a két állapot foglalkozik. A bűneset következtében Isten ítéletet mond az emberiség felett:

„Az asszonynak azt mondta: Felette igen megsokasítom viselődésed fájdalmait, fájdalommal szülsz, magzatokat; és epekedsz a te férjed után, ő pedig uralkodik te rajtad. Az embernek pedig azt mondta: Mivelhog hallgattál a te feleséged szavára, és ettől arról a fáról, amelyről azt parancsoltam: hogy ne egyél arról: Átkozott legyen a föld te miattad, fáradságos munkával élj belőle életednek minden napjaiban. Tövis és bogácskórót teremjen teneked; s egyed a mezőnek fűvét. Arcod verítékével egyed a te kenyeredet, mígnem visszatérsz a földbe, mert abból vétettél: mert por vagy te s ismét porrá leszel” (1Móz 3,16-19).

Ebben kitér arra, hogy milyen testi, lelki és kapcsolatbeli változásokat von maga után a bűneset. Mindaz, ami a paradicsomi körülmények között fájdalommentes, egyszerű, és örömteljes volt, az Istentől elszakadt ember számára fájdalmas, komplikált és nehézségekkel vegyített küzdelem lett. Isten arra a három területre tért ki, amely behatárolja az ember életét: a szaporodás, gyarapodás és a hatalomgyakorlás kérdése; tehát mindaz, ami átszövi és meghatározza az emberi létet. Mindehárom területen Isten komoly korlátozásokat vezetett be.

A korlátozás hatására az ember élettani és szellemi energiái nagy mértékben csökkentek. Úgy munkálkodjunk hát, hogy ezzel a ténnyel legyünk tisztában és reálisan tekintsünk képességeinkre.

Konkrét bűn megtűrése vagy a képességeink nem megfelelő felhasználása is okozhat kiégést

A Biblia szerint a gonoszság, a komoly bűnök rejtegetése, és az azokban való megrögzöttség teljes testi, lelki leépüléshez vezetnek. A gonoszság

jellemzése, annak következményei jól tükröződnek Jób levelében: „Az ő étke elváltozik az ő gyomrában, vipera mérgévé lesz belében” (Jób 20,14). Jób 20,12-16 szerint láthatjuk, hogy a bűn milyen hatalmas pusztítást visz végbe annak az embernek az életében, aki enged annak. Hasonlóan nyilatkozik erről Dávid is: „Míg elhallgattam, megavultak csontjaim a napestig való jajgatás miatt. Míg éjjel-nappal rám nehezedett kezed, életerőm ellankadt, mintegy a nyár hevében” (Zsolt 32,3-4). A bűn takargatása sok energiát von el az embertől, amelyet más célokra kellene használnia, és amelyet a mindennapi élet során pihenés és egyéb tevékenység által nem képes pótolni. Ebben az esetben az életerő visszanyerése kizárólag a bűn megvallása által lehetséges. „Aki elfedezi az ő vétkeit, nem lesz jó dolga; aki pedig megvallja és elhagyja, irgalmasságot nyer.” (Péld 28,13)

Sok esetben azt is láthatjuk, hogy az Úr Jézus egy-egy nehéz nap után félrevonult imádkozni (Mt 14,23; Mk 6,46; Lk 9,28). A testi pihenés mellett megfelelő időt szánt a lelki feltöltődésre is; mindig időt különített el az Atyával való közösségre. Még a rendkívüli helyzetek sem tartották vissza attól, hogy időt szánjon a pihenésre (Mk 4,38). Ezzel nekünk is követendő példát mutatott.

A kiégés gyakran egy-egy bálványimádó magatartásforma meglétéhez is köthető

Különbség van egy átlagos véték, valamint a „bűnben leledzés” tudatos fenntartása között. Mindkettő bűn, az utóbbi viszont tudatos, határozott és következetes szembehelyezkedés azzal, amit az isteni elvek előírnak. Lehet ez akár munkamániá, kapzsiság, az aggodás szélsőséges kifejezése, világi örömhajszolása, vagy éppenséggel lustaság – kevesen feltételezik, hogy a céltalan dologtalanság éppúgy felemészti tartalékainkat, mint a kontrollálatlan túlhajszoltság. Bármilyen szenvedélynek hódolunk is, egy dologban biztosak lehetünk: annak gyakorlása során a testi-lelki igénybevétel, a pihenés, a regenerálódás isteni szabályai sérülnek.

Nehéz határokat felállítani, annyi azonban biztos, hogy Isten sem a tunyaságot, sem a menedzser típusú „önmegvalósítást” nem helyesli. Mindkét esetben hamis célokat követünk, és mindkettő feléli tartalékainkat. A lustaság pazarlás, nem célnak megfelelően használjuk az energiáinkat, így azok nem tudnak megfelelően megújulni. Az „önhajszolás”

során pedig sokkal több energiát próbálunk felhasználni, ezért kerülünk kimerülés-közeli állapotba.

A tékozló lustaság egyik példája Dávid, mikor nem vonul hadba a szükséges időben (2Sám 11,1), ezáltal renyhesége következtében teljesen kiszolgáltatottá válik az ördögnek és cégéres bűnökbe keveredik (2Sám 11,2-4).

A hajszolt életre pedig az egyik legjobb példa Jézusnak a bolond gazdagról elmondott példázata (Lk 12,15-21). Jézus világosan kijelenti, hogy ennek az embernek a telhetetlenség volt a bűne. Olyan életvitel, ami szembemegy mindazzal, amire Isten az embert teremtette. Ahhoz, hogy kiélje szenvedélyét, valahonnan máshonnan kell elszívnia az energiát: a pihenéstől, a csendességtől, a hálaadástól, a kevesebbel való megelégedéstől, a szegények megsegítésétől, a családtól, a társadalmi kötelezettségvállalástól, stb. Erre mondja Jézus, hogy bolond, mivel azt hiszi, hogy ezt Isten a végtelenségig „szponzorálja”. De nem így van. Ha vége mindennek: *„ez éjjel elkéri a te lelkedet te tőled”* (20. vers).

Ez a helyzet a gyönyör hajszolásával, a gyertya két végének égetése során. Csodálkozunk-e azon, hogy az emberek körülöttünk olyan sok serkentőszerezrel próbálják fenntartani az általuk diktált tempót? A nagy dóziszú koffein, a rengeteg energiaital, a gyógyszerek és kábítószeresek nem adják vissza a testi, lelki, szellemi erőnlétünket, csak felgyorsítják kiégésünket, amelyért életünk éveinek megrövidülésével fizetünk.

A kiégés-közeli állapotot az is előidézheti, hogy Isten különlegesen nehéz helyzetekben használja az Ő gyermekeit olyan küldetésben, amely az Ő dicsőségét szolgálja

Beszélhetünk ilyen lehetőségről is. Életenergiáink kondícióban tartása nem öncél. Isten gyermekei vagyunk, Ő kifizette értünk az árat, és az Ő szolgálatában állunk. Ő szuverén, szabadon rendelkezik velünk. Rendelkezhet úgy, hogy égőáldozatként elégjünk a neki való tetszés során. A Róm 12,1-ben említett „okos tisztelet” ennek az elvnek az egyik koronaékszere, mert van olyan cél a világban, amelyért érdemes égőáldozatként égnie az életünknek.

Két példa különösen beszédes ezzel kapcsolatosan. Az egyik Illés példája az Ószövetségben. Egy sor olyan eseményen megy keresztül, amelyek felemésztik a tartalékait, vagy legalábbis az életerő

határait feszegetik. Imádkozik, hogy évekig ne essen eső (1Kir 17,1), majd hosszasan extrém körülmények között él (1Kir 17,9). Később szembe kell néznie a túl-erővel, a királlyal, a Baál prófétáival, majd le kell őket vágnia, végül futnia a Kármeltől Jezréelbe, amely nem kis távolság (1Kir 18). Annyira kimerült, hogy könyörgött a halálért és olyan mélyen elaludt, hogy az angyalnak kell felébresztenie őt (1Kir 19,4-6). Csoda-e, hogy ilyen körülmények között megfáradt, csüggedésre adja a fejét? Nincs ezen mit csodálkozni. Akik sokszor olyan elítélően beszélnek Illésről, nem éltek át hasonló nehéz helyzeteket. Illés úgy gondolta, hogy a terheket már képtelen hordozni, de Isten megvigasztalta és helyreállította, adott még neki egy ideig erőt az elköltözése előtt. Isten ritkán küld tűzszekeret a vesztesek és a hitben hajótöröttek után. Ez a kiváltság Isten nem mindennapi emberének volt a kegyelmi ajándéka és kiváltsága.

A másik kiemelkedő példa Keresztelő János. Különleges életút az övé is. Már anyja méhétől fogva felismerte a Messiást és örült neki (Lk 1,44). A pusz-tában élt, magányban, nélkülözés közepette, szerény életkörülmények között. Egyszerű volt ruházata és eledele (Mt 3,4), sok mindenről lemondott. Rettent-hetetlenül tesz bizonyosságot az igazságról, és képviseli azt a világ hatalmasaival szemben is (Lk 3,18). Ő vezeti be Jézus szolgálatát, ő kereszteli meg Őt (Mt 3,14) és nevezi a világ Megváltójának (Jn 1,29). Szolgálatát végén pedig börtönbe vetik. Ott azonban kétségek között sínylődik (Lk 3,19). Jézushoz küldi tanítványait, hogy meggyőződjön szolgálatát helyes-ségéről. Jézus annyira szereti és tiszteli előfutárát, hogy nem szóval biztatja, hanem elé adja azokat a kézzel fogható csodákat és tetteket, melyek jellem-zik a János által hirdetett Messiást (Lk 7,22). Jézus a Mt 11,11-ben összefoglalja János egész szolgálatát: *„az asszonyoktól születettek között nem támadt na-gyobb Keresztelő Jánosnál”*. Egy küzdelmekkel teljes, győzedelmes élet szép befejezése. János nem hagyott semmit a halálnak, minden ajándékát Isten ügyének szentelte.

Láthatjuk, hogy mindazokat az ajándékokat és talánumokat, amiket Isten rendelkezésünkre bo-csát, különböző módon használhatjuk fel. Bárcsak Isten kegyelme folytán a Tőle kapott bölcsességgel mindenünket, amit magunknak tudhatunk, a neki tetsző módon használnánk fel földi életünk során!

GREG MORSE

HÉT KÉRDÉS,
amit feltehetünk
a lányunk
udvarló-jelöltjének

Bár lányom nincs, de van egy húgom, akit nemrégiben eljegyzett egy fiatalember. Az eljegyzés előtt leültem a fiúval beszélgetni. A bennem szunnyadó vallatói képességek dinamikus működésbe lendültek, akárcsak az apósomban annak idején, mikor én ültem vele szemben. Meg akartam védeni a húgomat, és szerettem volna megismerni, bátorítani ezt a fiatalembert, aki már a leánykérést fontolgatta. Mindkettőjüknek a legjobbat akartam az Űrben.

Az alábbiakban felsorolt kérdések listája semmi esetre sem teljes. Célszerű, ha némelyiket a kapcsolat későbbi alakulása során tesszük fel (az első találka előtt, vagy amikor a kapcsolat kezd komolyabbra válni, esetleg eljegyzés előtt vagy után). Én a leánykérés előtt tettem fel ezeket a kérdéseket. Imádkozom, hogy hasznos kiindulópontul szolgálhassanak sok fivérnek – és apának –, amikor leülnek elbeszélgetni a fiatalemberrel, aki a számukra oly drága személy felől érdeklődik.

Hogyan mentett meg Isten?

1

Mindenekelőtt ne feltételezzük rögtön, hogy ez a kedves srác újjászületett keresztyén! Újjászületés nélkül is bárki képes arra, hogy a lány családja előtt elővegye a legjobb viselkedési formáját. Apaként, akire a lányunkról való gondoskodás bíz-

zatott, vagy fivérként, aki Istentől kapott felelősséget érez a húga védelmezésére, fel kell ismernünk mind a világi 'farkasokat', mind az udvarias, szépen fésült 'kecskéket'.

Mindeközben vigyázzunk, hogy ne csináljunk a beszélgetésből kihallgatást! Fogadjuk a hite megvalósítását kellő szeretettel! De próbáljunk arra is figyelni, hogy ki is ő valójában, honnan jön, és keressük az Úrtól való bizonyítékokat az életében! Áldott, hálára indító együttlétté válhat, ahogy mindketten bizonyítást tesztek Isten ellenállhatatlan kegyelméről az életetekben (ahogy velem és apósommal történt).

Hol tartasz Krisztus követésében jelenleg?

2

Van-e egészséges növekedés a hitéletében? Foglalkozik-e rendszeresen és odaszántan Isten igéjével? Milyen az imaélete? Vágyik-e arra, hogy egyre komolyabban vegye a szentséget? Vágyik-e Isten dicsőségére élni? Látszik-e az érett férfiúság

a viselkedésében, ahogy törődik az elveszettekkel, készségesen vállal-e felelősséget, és hoz-e áldozatot másokért? Aktív tagja-e egy egészséges gyülekezetnek? Fontos, hogy ezeket a területeket ne csak az élete egy adott pontján vizsgáljuk, hanem lássuk a folyamatot egészében, mint egy pályagörbét. A most veled szemben ülő fiatalember dolgozik-e azon, hogy holnap istenfélő férjjé váljon?

Küszködsz-e pornográfiával?

3

Természetesen ne ez legyen az első kérdésünk, de előbbutóbb fel kell tennünk, még hozzá világosan, kertelés nélkül, egyenesen a fiú szemébe nézve: „Küszködsz-e pornográfiával?” Egy fiatal férfiban lángoló nemi

vágy olyan tűz, amit ha nem olt ki a Szentlélek ereje, elhatalmasodva kihatással lesz a lányodhoz való viszonyulására is. Két dolgot kell keresnünk itt: merre mutat a folyamat görbéje és van-e hadviselés. Igyekeznek-e következetesen harcolni bűnös kívánságai ellen, vagy beadja a derekát? Hogy alakult ez a folyamat az elmúlt pár évben? Mi segít neki abban, hogy kimetszse az életéből ezeket a bűnöket, rossz tulajdonságokat, még ha ez fájdalommal is jár, csak-hogy megőrizze a lelkét? (Mt 5, 30)

Ennél a témánál ne csak a lányod védelme legyen a szemed előtt, hanem lásd meg a lehetőséget a fiúval való törődésre is, mintha lelki fiad vagy öcséd lenne. Ha folyamatosan elbukik, de még mindig szeretne kapcsolatot kezdeményezni a lányoddal, bátorítsd arra, hogy inkább hagyjon időt magának, hogy fejlődjön ezen a területen – nemcsak azért, hogy elnyerje a jóváhagyásodat, hanem hogy olyan érett férfivá válhasson, aki naponta felveszi a harcot és megöldöklí a bűneit. Esetenként te magad lehetsz jó példa a tisztaságra és a harci lelkületre, fegyelemre, ha még nem volt lehetősége ilyennel találkozni.

Van-e bizalmas kapcsolatod más férfiakkal?

4

Meglepő módon a mai fiatal férfiak baráti köre többnyire nőkből áll. Ha a legközelebbi kapcsolatai mind az ellenkező nem tagjai közül kerülnek ki, akkor ez valami rendellenességet jelez. Hogyha kevesen

vannak, vagy egyáltalán nincsenek olyan férfiak a gyülekezetében, akik közelebről ismerik, az figyelmeztetés kell, hogy legyen számunkra.

És ha vannak barátai, azok milyenek? Aki „bolondok” barátságát keresi, az romlásra jut – ugyanúgy a lány is, akinek egy „bolond” társasági körrel rendelkező fiú akar udvarolni. (Péld 13,20) Ha nincs benne készség más férfiakkal való közösségre, nem érzi szükségét idősebb emberek tanácsának és tanításának, nincsenek azonos nemű bizalmas barátai, akik ismerik és akikre számíthat (Préd 4,12), mindezzel azt bizonyítja, hogy jelenleg – bár lehetnek kivételes esetek – nem alkalmas a lányod vezetésére.

Amennyiben vannak közeli barátai, egyiküket meghívhatod egy beszélgetésre – tőlük még többet megtudhatsz az illető fiatalember jelleméről.

Mi tetszik a lányomban?

5

Ennél a kérdésnél megtörténhet – ahogy az eddigiek-nél is –, hogy olyan választ ad, amit hallani szeretnél. De ha a mézes-mázos válasz a lány bajosságáról és kedvességéről túl sekélyesnek tűnik, nagy az esélye, hogy még nem áll készen a kapcsolat folytatására. Krisztusért szereti? Van nyilvánvaló jele annak, hogy azt látja (és azt szereti), ami igazán értékes benne – a lelkét? Felteheted azt a kérdést is, amit az apósom tett fel nekem: Ha bíróság elé kellene állnod, milyen bizonyítékot tudnál felhozni mellett, hogy őszintén törödsz vele?

Vannak-e további terveid a jövőre?

6

Az embernek nem kell feltétlenül egy aprólékosan kidolgozott, tízéves tervvel rendelkeznie. A kérdés az, látja-e, hogy Isten merre akarja vezetni őt (és talán a lányodat vele együtt) az elkövetkező pár évben? Vannak-e reális elképzelései és kilátása arra vonatkozóan, hogy miből fogja eltartani őt? Kész lesz-e majd áldozatot hozni a javára, akár a saját kényelméről való lemondás árán; tud-e akkor is gondoskodni róla, ha az nehézségekbe és kellemetlenségbe kerül? Az is lehet, hogy a fiatalemberünk diák, tanul, és még bizonytalan – de ez nem kell, hogy rögtön kizárja a házasság gondolatát. Törekszik-e felelősen gondolkodni a jövőjéről? Megfontolta-e, hogy ha elkötelezi magát egy kapcsolatban, az hogyan fogja befolyásolni ezt a jövőképet? Vagy csak rózsaszín köd veszi körül, és a pusztá élvezetért akarja a kapcsolatot?

Mit tanácsolt a közösséged ahova tartozol?

7

Rendes fiatal emberek – sokszor még istenfélők is – különböző okok miatt nem tartoznak egy erős közösséghez. Ez sem kell, hogy automatikusan gyanút keltsen bennünk a jellemével kapcsolatban. Ez csupán a pillanatnyi helyzetének a mutatója. Inkább figyeljünk arra,

hogy van-e benne készség mások tanácsának kikérésére, meghallgatására.

Látszik-e bármi jele benne az alázatnak, amely nem csak vég nélkül maga körül forog, hanem kifelé is néz? Beszélt-e az udvarlási szándékáról a lelkészével, egy istenfélő vezetőjével, lelki gondozójával? Amennyiben vannak ilyen emberek a környezetében, de nem enged nekik beleszólást a dologba, az problémát jelenthet. *„Meghiúsulnak a tervek, ha nincs tanácsadás, de van előrehaladás, ha sok a tanácsadó.”* (Péld 15,22) *„Az önfejű ember a maga kívánsága után jár, és indulatosá válik minden bölcs dologgal szemben.”* (Péld 18,1)

Ne sajnáld a fáradságot a beszélgetésre!

Minden helyzet más és más, legyünk tehát megfontoltak, hordozzuk imában; a megfelelő mértékben legyünk tekintettel lányunk vágyaira! Ülünk le beszélgetni az udvarló-jelölttel – ezt előbb vagy utóbb egy istenfélő apának (vagy fivérnek) meg kell tennie! Talán van bármilyen érved ez ellen?

Egy igehirdető a következő példát hozta fel: Ha egyszer csak bekopogna hozzád egy fickó azzal, hogy el szeretné kérni az autód kulcsát, és bizonygatná, hogy este kilencre vissza is hozza; odaadnád neki gondolkodás nélkül? Előbb bizonyára lenne egy pár kérdésed hozzá: Kicsoda egyáltalán? Megbízható? Mi a szándéka az autóval? Most akkor tedd fel magadnak a kérdést: Vajon nem sokkal értékesebb a lányod (vagy a húgod), mint egy összeolvasztott fémtömeg négy keréken?

Mit kell tenned abban az esetben, ha a lányod nem hívó keresztyén, de a te anyagi gondviselésed és védelmed alatt áll, és tiltakozik, hogy ő miért nem dönthet? Még ekkor is emlékezz, Isten arra hívott el, hogy vigyázz a gyermekedre! Esetenként annál is jobban, mint ahogy ő szeretné. Szülőnek lenni nem a népszerűségről és a gyerekeinktől kapott jó pontokról szól, hanem szerető gondoskodásról és védelemről.

Tehát most, mikor a lányok egyre inkább felügyelet nélkül randizgatnak, álljunk elő és ragadjuk meg a lehetőséget, mint Isten emberei, kegyelemmel és igazsággal: kérdezzünk egyenesen, beszéljünk tisztán, és lépjünk közbe szeretettel!

Fordította: Kovács Anna

<https://www.desiringgod.org/articles/seven-questions-to-ask-your-daughters-boyfriend>

KÉT SZÓ ISTENTŐL *a gyerekeknek*

Ebben a rövid cikkben közvetlenül a gyerekekhez szólok, mivel Isten is közvetlenül beszél hozzájuk. Felolvashatod a cikket a gyerekeidnek, majd megbeszélheted velük a hallottakat, ha úgy gondolod, hogy javukra válhat.

Gyerkek, talán úgy tűnhet számotokra, hogy a Biblia igazából nem is nektek szól. Lehet, hogy találkozotok benne olyan szavakkal, amelyek számotokra nem érthetőek. Néha olyan dolgokról beszél, melyek látszólag nem érintenek benneteket. Mikor istentiszteleten vagytok, úgy tűnik, hogy a lelkipásztor leginkább a szüleitekhez szól.

Szeretném, ha tudnátok, a Biblia számotokra is íródott. Pál leveleiben van egy szakasz, amely egyenesen nektek lett címezve. Pál ezt írja nektek:

„Ti, gyermekek, engedelmeskedjetek szüleiteknek az Úrban, mert ez a helyes. Tiszteld apádat és anyádat – ez az első parancsolat ígérettel –, hogy jól legyen dolgod, és hosszú életű légy a földön.” (Ef 6,1-3)

Pál nektek szól. Azt mondja: „Gyerekek...”. Úgy véli, hogy elég idősök vagytok ahhoz, hogy meghalljátok és meg is értsétek, amit mond. Valójában, ebben a családoknak szóló rövid szakaszban sokkal többet szól hozzátok, mint a szüleitekhez. Amit a leginkább kívánok nektek – akárcsak a saját három kisgyermekemnek is – az az, amit Isten ebben a versben ígér: Istentől megáldott életet.

Az engedelmesség nehéz

Pál apostol két parancsot ad nektek. Az elsőben ezt mondja: „Gyermekek, engedelmeskedjetek szüleiteknek az Úrban!” A másodikban pedig ezt mondja: „Tiszteld apádat és anyádat!”

Könnyű engedelmeskedni a szüleiteknek, és könnyű tisztelni őket? Ugye ez attól függ, hogy miről van szó? Ha édesanyád azt mondja, hogy a következő héten minden este meg kell enned öt darab cukorkát, könnyű lenne engedelmeskedni, nem? Vagy ha édesapád azt mondaná, hogy vedd meg azt a játékot, amelyet oly régóta szeretnél, könnyű lenne megtenni, ugye? De tegyük fel, hogy szívesen mennél egy kis nyalánkságot, de édesapád megtiltja, mivel hamarosan vacsorázni fogtok. Könnyű ilyen helyzetben is engedelmeskedni?

Pál nem azt mondja, hogy: „Gyerekek, tiszteljétek szüleiteket, amikor arra kérnek, hogy tegyetek meg valamit, ami tetszik nektek.” Nem azt mondja, hogy: „Gyerekek, többnyire engedelmeskedjetek szüleiteknek.” Nem azt mondja, hogy: „Gyerekek, engedelmeskedjetek szüleiteknek, ha vesznek nektek valamit, hogy meghálálják engedelmességeteket.”

Miért kellene engedelmeskednünk?

Valljuk be: nehéz engedelmeskedni szüleiteknek olyankor, amikor nem tetszik az, amire megkérnek. Mivel nehéz, ezért szükséged van bizonyos motivációra, amiért mégis megteszed. Pál két okot is ad az engedelmességre. Az első: „mert ez a helyes.” Pál ezt úgy érti, hogy ez a megfelelő dolog. Volt már olyan, hogy reggel felöltöztél, de később édesanyád megkért, hogy vegyél más ruhát? Talán azt mondta: „az az ing egyáltalán nem illik a nadrágodhoz! Nem illik a két szín egymáshoz.” Az viszont illik, vagyis helyes, ha a gyerekek engedelmeskednek szüleiknek. Ez így van rendjén. A dolgok így működnek legjobban. Ez Isten terve. És ez egy jó ok arra, hogy engedelmeskedj.

A második ok, hogy tiszteld szüleidet és engedelmeskedj nekik, az az *„hogy jól legyen dolgod, és hosszú életű légy a földön”*. A szüleidnek való jókedvű engedelmesség elvezet Isten áldásának megtapasztalásához.

Ez nem azt jelenti, hogy az élet könnyű lesz számodra, és mindig megkapod, amit szeretnél. Jézus egy tökéletesen engedelmes fiú volt, élete mégis gondokkal és nehézségekkel volt tele. Viszont, ha engedelmeskedsz és kész vagy tanulni szüleidtől, akik Isten félelmében nevelnek, te magad is bölccsé és istenfélővé válsz. Megismered Istent és megtapasztalod közelségét, élvezni fogod védelmét, bárhová is kerülj.

Mivel Jézus szeret téged

Pál nem azt mondja, hogy egyszerűen legyetek jó kisfiúk és jó kislányok. Bárki mondhatná ezt nektek – akár olyasvalaki is, aki nem ismeri Jézust. Pál ennél sokkal fontosabbat mond. Arra tanít, hogyan engedelmeskedjete a szüleiteknek „az Úrban”. Ezt úgy érti, hogy ha édesanyád arra kér, hogy vidd ki a szemetet, takarítsd ki a szobádat, add meg mind a sárgarépát, vagy fejezd be a házi feladatodat, jó kedvvel kell engedelmeskedned neki, Jézus iránti szeretetből és szolgálatból.

Vagyis azért engedelmeskedsz szüleidnek, mivel Jézusnak akarsz kedveskedni, aki szeret téged és életét adta érted. Engedelmisséged Jézusról kell, hogy szóljon, ahogyan egész életed. Ezt jelenti engedelmeskedni szüleidnek „az Úrban”.

Gyerekek, Isten ismer benneteket és törődik veletek. Tudja, hogy értitek azt, amire kér titeket. Ez fontos. Tehát hallgassátok figyelmesen szavait! Segíteni fog, hogy tudjatok engedelmeskedni, és megáldja engedelmisségeteket.

Fordította: László Oszkár
Forrás: <https://www.desiringgod.org/articles/two-words-for-kids-from-god>

ISTEN FELÉBRESZT MINKET

a pusztában

SCOTT HUBBARD

Kevés dolog veszélyezteti jobban a hitünket, mint amikor Istennek egy ajándéka, ami önmagában gyönyörű és ártatlan, lassan szükségessé lesz a boldogságunkhoz.

„A leghalálosabb étvágy nem az ördög mérgére irányul, hanem az egyszerű földi élvezetekre – írja John Piper – mivel, amikor az Isten iránti vágyunk helyébe lépnek, a bálványozás alig felismerhető, és majdnem gyógyíthatatlan.” (A Hunger for God, 18. old)

Persze, „az egyszerű földi élvezetek” jó dolgok. Egy kielégítő karrier, egy egészséges test, egy legjobb barát, egy jól működő házasság, és minden egyéb jó ajándék, ami a világgosszág Atyjától száll alá, – és éppúgy mint az egek – hirdetik Isten dicsőségét (Jak 1,17; Zsolt 19,2). Amikor Pál azt mondja, hogy Isten „gazdagon megad nekünk mindent a mi élvezetünkre” (1Tim 6,17 – Kecskeméthy fordítás), valóban úgy érti, hogy élvezzük azt. Isten ajándékainak óceánja arra lett megalkotva, hogy ússzunk benne.

Azonban, az élet egyszerű örömei a bűnösök ezeiben soha nincsenek teljesen biztonságban – még a megváltottakéban sem. Vigyázzunk, mert miközben Isten házában bőséges javaiban dúslakodunk, elfelejthetjük, hogy ez az Ő háza. Csak eszünk és eszünk, mindeközben lassan figyelmen kívül hagyjuk a házigazdát. Szemeink az égről a földre irányulnak. Lelki érzekeink eltompulnak. „Más dolgok kívánása szívünkbe lopózik, és megfojtja az igét.” (Mk 4,19)

Ilyen pillanatokban Isten fegyelmező kegyelmének egyik megnyilvánulása, hogy foglalkozik velünk – mint ahogy Izráellel is – és, hogy elküld bennünket a pusztába.

Nem csak kenyérral él az ember

Negyven évvel azután, amikor Isten kinyújtotta karját Egyiptomra, Izráel népe a Jordán partjánál állt, háttal a pusztának, éppen arra készülve, hogy a mannát tejre és mézre cserélje fel. De mielőtt ez megtörtént volna, Mózes a szívükre helyezte a manna leckéjét:

„Sanyargatott téged és éheztetett, de azután mannával táplált, amelyet nem ismertél, sem a te atyáid nem ismertek, hogy tudtadra adja, hogy az ember nemcsak kenyérral él, hanem mindazzal, ami az ÚR szájából származik.” (5Móz 8,3)

A kenyér is a föld egyszerű öröme, egy kedves ajándék Istentől, hogy „megerősítse az ember szívét” (Zsolt 104,15). De amikor Izráel a pusztában volt, Isten elvette a kenyeret, hogy megtanulják, honnan származik az élet. Az élet – az igazi, mély, bőséges élet – nem a kenyérből vagy Isten bármely más ajándékából jön. Az élet az élő Isten szavából származik – szavakból, amik kívánatosabbak az aranyból, édesebbek a méznél, táplálóbak Kánaán legjobb búzájánál (Zsolt 19,11).

Izráel népének először Isten szavával a szívében kell végigmennie a pusztán, és azt mondani, „tudom, hogyan kell szűkölködni”, hogy az ígéret földjén állva, kenyérral a kezében azt mondhassa, „tudom, hogyan kell bővölködni” (Fil 4,12). Meg kell tanulnia, hogy szétnézve a terméketlen pusztán, hogyan énekeljen örömeinket annak, aki ad és elvesz.

Leleplezve a sivatagban

Így van ez velünk is. Isten úgy tanít meg helyesen kezelni ajándékait, hogy először visszatartja azokat. Legalább két okból teszi ezt.

Először is, kevés más dolog mutatja meg igazán, mi van a szívünkben, mint a pusztaság. Az ígéret földjének hegyei és erdői, minden gyönyörűsége tucatnyi búvóhelyet biztosítanak bálványainknak. Ijesztően egyszerű szánkkal áldani Istent, miközben a szívünk elveszett az ajándékok között – mindeközben még magunkat is könnyen megtévesztjük. Felemelt kezekkel énekelhetjük, hogy „Halleluja! Nincs egyebem, mint Krisztus!”, miközben a szívünk indái lassan egy házasság, barátság, vagy karrier köré tekerednek – alig észrevehetően, majdnem gyógyíthatatlanul.

Nem így a pusztában, ahol a bálványaink csak a homokban lehetnek az üres ég alatt. Mi jön ki belőled, amikor egy tönkrement barátság törmelékei között, vagy egy hosszúra nyúlt egyedülállósági időszakban vagy, esetleg egy végképp üresnek tűnő állásod van? Néhányan úgy viselkedünk, mint Izráel, hogy „pozitív képet festünk Egyiptomról”, ahogy Sara Groves is mondja: – idealizáljuk korábbi életünket és sóvárgunk annak kényelme után, elfelejtve, milyen istentelen is volt az (4Móz 11,4-6). Mások közülünk szexuális bűnökbe rohannak, vagy másfajta élvezetekbe, hogy így csillapítsák a fájdalmat (4Móz 25,1). Sokunk Isten ellen zúgolódik, aki megvon tőlünk némely dolgot (2Móz 15,24).

Nem a hiány időszaka hozza létre a rákot, ami megjelenik bennünk; az csak leleplezi, ami eleve ott volt, elrejtve a bőség leple alatt (5Móz 8,2). Isten, az Ő kedvességéből látható helyre viszi bálványainkat, hogy észrevehessük, megutálhassuk és sírba küldhessük őket a sivatagban.

Függők közössége

Másodszor, a pusztaság kimunkálhatja bennünk azt a tulajdonságot, ami nagyon hasznos a hit megéléséhez: a függőséget. Magunkra hagyva a zavartalan környezetben, sokan elkalandozunk. Az alvás fokozatosan felemésztí reggeleinket, kevés időt hagyva az Igére és imádságra. Úgy élünk, mintha a bűn többé már nem leselkedne az ajtó előtt, és az ördög megszűnt volna szerte járni. Pont azzal az egyetlennel bánunk óvatlanul, amit nem engedhetünk elveszíteni: a lelkünkkel.

De a függésben lévő, ha az élet valamilyen pusztájában találja magát, nem engedi meg magának a közöny luxusát. Elindul, hogy megkeresse Istent. El-

megy a Bibliájához, mint Dávid: „Nézz rám, felelj nekem, URam Istenem! Világosítsd meg a szememet, hogy halálra ne szenderüljek.” (Zsolt 13,4) Úgy találja, hogy alig tud egy órát (Hát még egy napot!) eltölteni anélkül, hogy felemelné szívét az egyetlenséghez, aki segíthet. Tulajdonképpen a lelki szegények nagy közösségének tagja lesz, akik nem csak elméletben, de a véresen komoly gyakorlatban is tudják, hogy Isten közel van a megtört szívűekhez, Ő meghallgatja a nyomorultak kiáltását, és az Isten nélküli ígéret földjéhez képest az Istennel betöltött pusztá mennyország.

Ha megtanulunk Isten szava által élni a pusztában, akkor sokkal inkább készek leszünk, hogy Isten ajándékait arra használjuk, amire kell: hogy azok az Istenben való örömeinket szolgálják, ne pedig Őt helyettesítsék. Akit megfegyvelmez a pusztá, az élvezni fogja Isten ajándékait, és nem él majd vissza velük; öröme leli bennük, de nem azokba veti reménységét; áldja értük Istent ahelyett, hogy elfelejtkezze bennük az adományozóról.

Ha Isten esetleg nem is adná meg azt az ajándékot, amire leginkább vágyunk, és a pusztá egy élet-hosszig tart, nem fogunk végig zúgolódnunk az örök-kévalóság felé tartó úton. Helyette arra igyekszünk, hogy egy emlékmű legyünk a pusztában, amelyre ezek a bőségnél is szebb szavak vannak vésve: „Hiszen kegyelmed jobb az életnél.” (Zsolt 63,4)

Hogyan ne vesztegesd el a pusztában töltött időt?

Ha egy száraz, terméketlen földön találsz magad, elszakítva az élet tejétől és mézétől, ne vesztegesd el ezt az időszakot. Helye van a bánatnak, a szomorúságnak és a könnyeknek is, de ne zúgolódj Isten keze alatt. „Az ÚRnak minden útja kegyelem és hűség...” (Zsolt 25,10a) Minden útja – még az is, ami a pusztán visz keresztül. A hűséges szeretet hozott ide téged, Ő soha nem hagy el és nem marad el tőled.

Ha Krisztusban vagy, Isten nem azért hozott téged ebbe a pusztába, hogy éheztesse. Azért hozott ide, hogy megtanítsa, nem csak kenyérral él az ember. Az életed, a reményed és az örömed nem a jólét csalóka földjén van elrejtve, hanem Krisztusban, aki meghalt és feltámadt, hogy magának megmentsen téged – abban, aki az életed, az örömed, a tejed és a mézed; mindened.

Fordította: Szőlősiné Nagy Kincső Galatea
<https://www.desiringgod.org/articles/god-awakens-us-in-the-wilderness>

„Ismét szóla azért hozzájok Jézus, mondván: Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem járhat a sötétségben, hanem övé lesz az életnek világossága.” (Jn 8,12)

„Én vagyok a jó pásztor [...], az élet kenyere [...], az út, az igazság és az élet [...], az ajtó [...], a feltámadás és az élet [...], az igazi szőlőtő [...], a világ világossága” – így mutatkozik be Jézus az embereknek, nekünk és neked is. Gondolkodtál-e már azon, hogy vajon miért ezek a fogalmak mentén határozza meg Urunk az Ő identitását, hivatását, szolgálatát? Jelen írás arra keresi a választ, mit mond nekünk Krisztus akkor, amikor világosságként azonosítja önmagát.

A világosság felfedi a rosszat

A fény, a világosság nélkülözhetetlen számunkra a földi élethez, s emellett számtalan dologban veszünk hasznát. Egyik használati módja, hogy átvilágítunk vele dolgokat, hogy meglássuk a hibákat, működési rendellenességeket, szennyeződések. Így használja a fényt a mindennapokban a röntgensugár vagy a CT és MR, hogy egészségügyi problémáinkra rávilágítson. Igaz ez az ember lelki dolgaira is: Isten elküldte közénk a világosságot, hogy átvilágítson bennünket és megmutassa, mi van a szívünk mélyén. Az ige feltárja előttünk a diagnózist is: *„Ez pedig a kárhoztatás, hogy a világosság e világra jött, és az emberek inkább szerették a sötétséget, mint a világosságot; mert az ő cselekedeteik gonoszak valának. Mert minden, aki hamisan cselekszik, gyűlöli a világosságot és nem megy a világosságra, hogy az ő cselekedetei fel ne fedessenek; Aki pedig az igazságot cselekszi, az a világosságra megy, hogy az ő cselekedetei nyilvánvalókká legyenek, hogy Isten szerint való cselekedetek.”* (Jn 3,19–21) Krisztus azonban nem csak azért jött, hogy rámutasson a bennünk lévő sötétségre, hanem azért is, hogy életünk minden területén világosságot adjon számunkra.

A fény életet ad

Amint tudjuk, fény nélkül nem létezne élet a földön. Még egy növény sem maradhatna életben a hiányában. Tedd próbára a kedvenc szobanövényed! Helyezd el egy hétre egy sötét helyen, adj meg neki minden szükséges gondoskodást, s figyeld meg, mi történik vele: elpusztul! Így van ez a lelki életünkkel is. Ha a fénytől távol vagyunk, egy idő után elgyengülünk és meglankadunk, életünk értelmetlenné és reményvesztetté válik.

Családommal egy olyan helyen élünk, ahol évente 5-6 hónapig tart a tél. Van olyan időszak, amikor hetekig nem süt ki a nap. Ilyenkor megfigyelhető, hogy az emberek közérzete mennyire rossz, s életük a megkeseredés felé halad. Még ha nem is történik velük különösebb gond, akkor is borúlátók, csüggedtek lesznek. Nagyon jó megoldás ilyenkor az, ha „szemeinket a hegyekre emeljük”. A gyakorlatban

ez azt jelenti, hogy szó szerint fel kell mennünk a mellettünk lévő hegyre, ahol a felhők felett általában gyönyörűen süt a nap. Csodálatos érzés ilyenkor megtapasztalni, ahogy a világosság valóban feltölt, felfrissít, életerőt és életkedvet ad. Krisztus is ezt teszi lelkeddel, ha hozzá menekülsz, ha nála keresed életed értelmét, célját. Ő azonban nem csak felfrissülést, vagy csak időszakos változást ad, hanem egy teljes belső átalakulást, egy új, belőle táplálkozó életet. Ezért mondja Isten szava: „Azért ha valaki Krisztusban van, új teremtés [az]; a régiek elmúltak, ímé, újjá lett minden.” (2Kor 5,17)

Ezért, ha Isten kegyelméből Krisztus, a világ világossága, rávilágít életed legnagyobb nyomorúságára, a bűnre, te pedig megvallod neki azokat, s őszintén kéred a bocsánatát, Ő megígérte, hogy szabadulást ad: „aki engem követ, nem járhat a sötétségben”.

A fény áthatol a sötétségen

Voltál már valaha olyan helyiségben, ahol teljesen sötét volt és még az orrodig sem láttál? Egy barlangban, alagútban, vagy épp egy földalatti helyen? Én gyerekkoromban megtapasztaltam, milyen egy nagy tartályban, vaksötétben lenni, mivel a barátaim „viccből” rám zárták a tartály tetejét. A teljes sötétség nagyon ijesztő, félelmetes élmény volt. Soha többé nem kívánom újra átélni.

Érdeemes megfigyelni azt is, hogyan beszélünk életünk egy nehéz, nemkívánatos eseményéről vagy időszakáról: gyakran emlegetjük „sötét időként”. Ezzel párhuzamosan, amikor valami remény kezd felcsillanni az életünkben, így fogalmazunk: „kezd látszani a fény az alagút végén”. A mindennapjainkban a sötétet, a feketét rossznak ítéljük, a fényt, a világosságot pedig jónak, pozitívnak. Hasonlóképpen van ez az Isten Szavában is: „Az Úr az én világosságom és üdvösségem: kitől féljek?” (Zsolt 27,1) és „Ez az az üzenet, amelyet tőle hallottunk és hirdetünk néktek, hogy az Isten világosság és nincsen őbenne semmi sötétség.” (1Jn 1,5)

A sötétség több módon is jelen tud lenni az életünkben: ha hamis módon hiszünk Krisztusban, ha tagadjuk azt, amit Ő személyével és szolgálatával kapcsolatban tanított és mondott, vagy ha ismerjük az Ő akaratát, de épp lázadunk vagy tudatosan ellene cselekszünk. A jó hír ezek ellenére az, hogy a világosság áthatol a sötétségen: Krisztus mint egyedüli megoldás a sötét szívekben is felragyog, ahogy megígérte: „Én világossággal jöttem e világra, hogy senki ne maradjon a sötétségben, aki én bennem hisz.” (Jn 12,46)

Kívánom, hogy a te életedben is felragyogjon a világosság, és hit által meglásd Krisztust, életed egyetlen reménységét!

A fény irányt mutat

Mindnyájunknak szüksége van tanácsra, vezetésre és útbaigazításra az életünk különböző területein. Még ha azt is gondoljuk, hogy egyes dolgokban mi már nagyon jól boldogulunk, gyakran kiderül, hogy mégis szükségünk lenne egy kis segítségre. Elég nagy önelégültségre vall, ha valaki azt hiszi magáról, hogy ő bizonyos esetekben nem szorul támogatásra.

Krisztus, a világ világossága azt ígéri, hogy Ő a világosságban fog vezetni. Mi által? Úgy, hogy Őt követed! Hogyan lehet követni? Először is meg kell ismerned Őt, ehhez pedig tudnod kell, hogy Krisztust csak a Szentírásból lehet megismerni. Ahogy pedig egyre jobban megismered Őt, úgy fog igéje által egyre több dologban utat mutatni neked. Természetesen ez csakis az ige fényében, igazságában lehet. Ez lehet személyes ige olvasás-hallgatás által, vagy emberek, könyvek által, ami továbbítja Krisztus szavát. Biztos lehetsz, hogy szükséged van tanácsra, útbaigazításra életed oly sok területén, és amikor őszintén kéred ezt Istentől, Ő kiutat, megoldást mutat. Igazából csakis Istenre figyelve hozhatunk jó döntéseket.

A fény megragadja a figyelmünket

Minden bizonnyal tapasztaltad már, hogy az erős fény úgy az állatok, mind az emberek figyelmét megragadja. Erre az egyszerű törvényszerűsége nagy sikerrel alapoz is például a reklámpar: villogó, erős fényeket használnak, amelyek még nappal is magukra irányítják a tekintetünket.

A korábbiakban arról beszéltünk, hogy Jézus önmagát a világ világosságának nevezte. De tudod miként nevezte az Őt követőket? Azt mondta: „Ti vagytok a világ világossága [...]. Úgy fényljék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.” (Mt 5,14a.16) Krisztust követni tehát azt is jelenti, hogy az életed meg kell, hogy ragadja embertársaid figyelmét, hogy Krisztust a te világosságod által megláthassák. Ha őszintén igyekszel Krisztusra mutatni, Isten kezében célja lesz az életednek, és eszközként fog használni. Ez teszi életed igazából értékessé és értelmessé.

Meneküljetek!

Mihályi Éva

Melbourne-ben és környékén már hetek óta kibírhatatlan a meleg. Mintegy 38-40 fokos forróság gyötör embert és állatot egyaránt. Az egyébként is évek óta tartó szárazság már így is megtizedelte az állatállományt, a farmerek elvesztették megélhetésüket. Ami egykor idilli tájként gyönyörködtette a szemet, az mostanra állattetemekkel teli, dögszagot árasztó ugar lett. Mindezek tetejébe 2019. március 3. reggelén az ausztráliai Victoria államban sokan arra ébredtek, hogy sűrű füst borítja térségüket és lángok nyaldossák házaik környékét. Még a fiamék alig pár hónapja vásárolt háza is veszélybe került.

Mit tehet az ember egy ilyen helyzetben? A rádióban, a tévében és az interneten folyamatosan a veszélyben lévő településeken élők menekülési útvonalairól adnak tájékoztatást, mindeközben pedig szirénázó rendőrautókkal figyelmeztetik az embereket arról, mennyi idejük van még hátra, amíg a tűz menthetetlenné teszi életüket.

Miközben mi itt, Magyarországon is szinte óránként figyeltük a tűz terjedését, s azért imádkoztunk, hogy az Úr ne sújtsa szereteteinket, élesen belém hasított a felismerés: szereteteink üdvösségéért is ugyanilyen félelemmel és áhítatos szívvel kellene Atyánk elé járulnunk, hisz a megbocsátás ideje rövid és korlátozott! Figyelmeztetnünk kellene őket a veszélyre: „Menekülj! Menekülj! Közel már a mindent megemésztő tűz, mentsd az életed, fuss, ahogyan bírsz, Jézusnál biztonságban leszel!”

Ezeken gondolkodva J. C. Ryle szavai jutottak eszembe: „A kegyelem trónusa nem fog örökké állni: egy nap megszűnik létezni, és az ítélet trónusa váltja fel. A Krisztusban való hit üdvösség-ajtaja sem lesz mindig nyitva: egy nap örökre bezárul, és az Isten választottainak száma betelik. A minden bűnt és tisztátalanságot gyógyító forrás sem lesz örökre megközelíthető: az oda vezető utat az Úr egy napon elrekeszti, és semmi más nem marad majd, csak a tűzzel és kénnel égő tó. Komor gondolatok ezek, de igazak. Hangosan kiáltanak, hogy a szundikáló lelkészekben és álomittas gyülekezeteikben végre szívszorító gondolatokat ébreszthessenek: ‘Nem tehetnénk-e még valamit, hogy terjesszük az evangéliumot? Kipróbáltuk-e már minden módját annak, hogy a keresztre feszített Jézus ismeretét továbbadjuk? Elmondhatjuk-e szívünkre tett kézzel, hogy az egyházak minden tőlük telhetőt megtettek a misszió ügyében? Vajon szégyenkezés nélkül várhatjuk-e a második advent eljövetelét, és nem kell-e inkább ehelyett a gazdagságunk, a befolyásunk és a lehetőségeink által biztosított tálentumaink elását beismernünk?’ Ilyen és ehhez hasonló kérdések erősen megalázhatnak bennünket, amikor egyik oldalon a hívő keresztyénség állapotát, a másikon pedig a pogány világ helyzetét nézzük. Szégyenkezve kell beismernünk, hogy az egyház nem jár a neki ajándékozott világossághoz méltóan.” (Day By Day With J. C. Ryle. Christian Focus Publications, 2004)

Fiatalság irányította kultúra

Stephen Nichols

V alamivel hamarabb kezdődhetett, mint az 1950-es és '60-as évek, mégis ezek az évtizedek jelzik a fiatalság iránti rajongás terjedését az amerikai kultúrában. A hírhedt sorok, amik ünnepelnek mindent, ami csak fiatal – és amit gyakran helytelenül James Deannek tulajdonítanak –, így hangzanak: „Élj gyorsan, halj meg fiatalon, és hagyj hátra gyönyörű holttestet!”

A popzene, az átlagemberek kultúrájának fokmérője, együtt haladt ezzel a trenddel. Az 1980-as és '90-es évek szinte összes heavy-metal bandájának volt egy balladája fiatal hősről, akik eltűnnek a „dicsőség fényében”. Más popdalok az ifjúság legyőzhetetlen erejét hangsúlyozzák. Rod Stewart az örök fiatalságról énekel. Napjaink felkapott bandája, a Fun, legismertebb dalukban arról énekel, hogy ők, a fiatalok, felgyújtják a világot. Bruce Springsteen „Dicsőséges napok” című dalának bárpultnál ülő narrátora középkorúak éveinek hőstetteiről és győzelmeiről mesél történeteket, hogy feledtesse magával középkorú életének csalódásait. Azt hiszem, egyikünk sem szeretné újraélni a kamaszkor kínos pillanatait, de ki ne rejtegetne titkos vágyakat, hogy újra fiatal legyen, és azt érezze, hogy képes legyőzni a világot?

A fiatalság bálványozására irányuló alig észrevehető próbálkozások három területen leplezhetőek le. Az első a fiatalok idősebbek fölé emelkedése. Ez megfordítja a biblikus mintát. A második az a nézet, ami az emberben a csinosítást (nem tévesztendő össze a szépséggel és esztétikussággal), az erőt, és az elért eredményeket értékeli. Gondoljunk csak a

” A GYEREKEKNEK
ÉS UNOKÁKNAK SZÜK-
SÉGÜK VAN ARRA,
HOGY HALLJÁK SZÜ-
LEIK ÉS NAGYSZÜLEIK
TÖRTÉNETEIT.

pom-pom csapat kapitányára vagy az amerikai focicsapat irányítójára. A harmadik pedig a fiatalosság dominanciája a médiában. Ahhoz, hogy valaki számítson és sikeres legyen, megnyerőnek kell lennie a fiatalság, illetve a fiatalos ízlés számára. Vizsgáljuk meg közelebbről a fiatalság-kultusz irányította kultúra ezen megnyilvánulásait.

A fiatalság felmagasztalása és az időskorúság háttérbe szorítása egy mélyebben meghúzódó problémára vezethető vissza, ami az alábbi kifejezéssel összegeezhető: „az újabb jobb.” Az újat és az innovatívot ünnepezzük, miközben lenézzük a múltat és a tradíciót. Van egyfajta ellenállhatatlan vitalitás a fiatalságban és az új ötletekben, de ez nem jelenti azt, hogy ne lenne bölcsesség a múltban. Önhittség lenne azt hinni, hogy szembenézhetünk a jövővel az előttünk élők bölcsessége nélkül. Van valami a fiatalokban, ami arra készíti őket, hogy azt gondolják, immunisak az előttük élők hibáira és ballépéseire. Túl sokat gondolunk magunkról és képességeinkről. Egyszerűen szólva, szükségünk van a múlt és az idők bölcsességére.

A fiatalság bálványozása még az egyházba is beszivárog. Megnyilvánulhat például a gyülekezeti ifjúsági alkalmak túlzott hangsúlyozásában. Érdekes módon Jonathan Edwards a Deborah Hathaway-nek írt levelében – amit úgy is nevezünk, hogy „Levél egy frissen megtért fiatalnak” – bátorította őt a többi fiatalhoz való csatlakozásra, hogy együtt imádkozzanak, és beszélgessenek személyes megszentelődésükről, egymást ösztönözve. Röviden, ifjúsági csoport létrehozására kérte. Az ifjúsági csoportok kiemelkedő jelentőséggel is bírhatnak, és fontos missziós szolgálatot is jelenthetnek. Azonban el is választhatják a fiatalokat az idősebbektől. A gyülekezetben fiatalnak és időseknek együtt kell dicsőítenie Istent, együtt kell tanulnia és imádkoznia. A kultúránk megpróbálja háttérbe szorítani az időseket, de az egyház ezt nem engedheti meg magának.

Mint ahogy Krisztus testében szükségünk van az idősebbek bölcsességére, ugyanúgy a múlt bölcsességére is szükségünk van. Az újabb nem mindig jobb. Néha még rosszabb is. Egyházként múlttal rendelkező emberek vagyunk. A Szentlélek nem csupán a 21. század gyülekezeteinek különleges ajándéka. Sokat veszíthetünk, ha figyelmen kívül hagyjuk, vagy lenézzük a múltat.

Ha egyformán figyelünk a változatos életkorú közösség minden tagjára otthonainkban és a gyülekezetben, kiléphetünk a fiatalság túlzott ünneplésének szolgátságából. A generációs hézagok veszélyt jelenthetnek és megakadályozhatják, hogy valódi és hiteles közösségek alakuljanak ki. Isten úgy tervezte meg az egyházát, hogy szükségünk legyen egymásra. Pál kimondottan megparancsolja Timóteusnak, hogy az idősebbek tanítsák a fiatalabbakat (Tit 2,1-4). Ha azt hisszük, hogy nincs mit tanulnunk az élet más szakaszaiban levőktől, valamiből ki fogunk maradni. A gyülekezet szintén szűkölködni fog, ha úgy gondolja, hogy nincs mit tanulnia a múlt gyülekezetétől.

Az idősebbek talán bátoralannak érzik magukat ahhoz, hogy megpróbálják elérni a fiatalokat, de nekik kell kezdeményezniük! A fiatalok pedig kivehetik a fülhallgatót a fülükből és felnézhetnek az okostelefonokról. A gyerekeknek és unokáknak szükségük van arra, hogy hallják szüleik és nagyszüleik történeteit.

A fiatalok irányította kultúra második megnyilvánulása az emberiség egyoldalú szemlélése. Kultúránk annak alapján határozza meg az ember értékét, hogy milyen a külseje. A szülők, a tanárok, az ifjúsági munkások és a lelkészek tudják, hogy a testkép mennyire ellenállhatatlan tud lenni a fiatalság számára. A Szentírásból azonban tudjuk, hogy méltóságunk, és ezáltal értékünk Isten képére való teremtettségünkől fakad. A fiatal-mániás kultúránk hibás mércét állít fel az emberi érték meghatározására.

Ennek következtében megfeledkezünk törekvésünkről és múlandóságunkról. Nem vagyunk erősek. Ézsaiás emlékeztet bennünket: „Elfáradnak az ifjak és meglankadnak, megtántorodnak a legkülönbekek is; de akik az Úrban bíznak, erejük megújul” (Ézs 40,30-31a). Pál szavaiból pedig az visszhangzik, hogy Isten ereje a mi erőtlenségünk által nyilvánul meg. Azonban ezt nem fogjuk meghallani, ha a fiatalság erejére és legyőzhetetlenségére fókuszálunk.

Segítenünk kell a fiatalokat, hogy meglássák, értékük a Teremtő és Megváltó képére való teremtettségünkől fakad. Mai kultúránkban egyre nehezebb jól irányítani a tinédzsereket. Fiataljainkat a „csinos”, a „vékony”, a „fiatal” és a „gyönyörű” képei veszik körül. A tökéletesség hamis álcájával bombázzák őket. Egyik barátom, Walt Mueller, a Center for Parent/Youth Understanding („Szülők és Fiatalok

” SZÜKSÉGÜNK VAN A MÚLT ÉS AZ IDŐSEK BÖLCSESSÉGÉRE.

Közeledéséért Központ”) megalapítója és elnöke évekig tanulmányozta a reklámpárt. Vajon mire jutott? Leplezetlen és kényes képek százai haladhatnak el hetente egy átlagos tinédzser szemei előtt. Vegyük még hozzá ehhez a popzenéből és filmekből áradó testkép-üzenetet, és láthatjuk is a kihívást. A fiataloknak szükségük van a gyülekezet segítségére, hogy biblikus, egészséges és Istent dicsőítő képet alakítsanak ki magukról és másokról.

A fiatalok irányította kultúra harmadik megnyilvánulása, ahogy az ifjúságkultusz irányítja a médiát. A popkultúra nagy részét, legalábbis a film és zeneipart, egy önkéntes, tőkével rendelkező gazdasági motor hajtja: a tizen- és huszonéves fiatalok. A keresztyén ifjúsági csoportok és az egyház igyekeznek ezzel lépést tartani, hogy sikeresek legyenek.

Egyszer az éleslátású író, Flannery O'Connor részt vett egy vitatott regény állami iskolában való használatáról szóló vitában. Ahelyett, hogy a regény érdemeit vagy hibáit tárgyalta volna, O'Connor egy mélyebb kérdést vetett fel. Felhívta a figyelmet a könyv támogatóinak azon érvelésére, mely szerint az felkapott és menő, a fiatalok pedig nagyon érdeklődnek iránta. „Miért ne indulhatnánk ki abból, amit már amúgy is ismernek?” – szólt a vita. O'Connor ehelyett felsorakoztatta érveit, hogy miért vessük az irodalmi kánonba bizalmunkat, és ne a népszerű fikcióba.

Aztán záró soraival így folytatta a támadást: „Ha a diákok úgy találják, hogy nem az ő stílusuk? Nos, az sajnálatos. Felettébb sajnálatos. Nem megvitatnunk kell az ízlésüket, hanem formálnunk.”

Néhányan talán elhessegetik O'Connor érveit, mint ha az egy elitista fellebbezés lenne. Pedig egy jogos kérdésre mutat rá. Van-e vélt szükségek, és vannak valódi szükségek. Néha akár több évtizedbe is telik, míg meglátjuk a különbséget.

A szociológus Christian Smith kitalálta az „erkölcsös gyógyászati deizmus” kifejezést, hogy leírja az amerikai fiatalság jól ismert vallási nézeteit. A leírása ütős, de hogyan reagálunk? Ha támogatjuk az ilyen nézeteket, akkor cinkostársak leszünk. Ha így teszünk, eltűnik az evangélium és a keresztyén élet iránti kereslet.

A rock-balladák egyike, amikről már korábban szóltam, egy újra és újra visszatérő sort tartalmaz:

„Adj valamit, amiben hihetek.” Egy történetet mesél a keresésről, aminek az eredménye csak csalódás és kiábrándulás. Azonban a hinni akarás vágya megmarad. A szociológusok szerint az ifjúság nagyra értékeli a hitelességet. Leginkább úgy tudjuk elérni a fiatalokat, ha nem akarunk a kedvükben járni és nem tettetjük, hogy menők vagyunk –, ami amúgy is nagyon nehéz. Az egyik ember tisztelete a másik felé akkor nő meg igazán, ha az egyszerűen, szeretettel elmondja és megéli az igazságot.

A fiataloknak manapság egy nagy adag aggodalommal kell szembenézniük. Az élet szinte minden területén bizonytalan jövő vár rájuk. De ezek az aggodalmak csak tünetei az igazi problémának. Az elidegenedés miatt az emberiséget az aggodalmaskodás árnyéka követi. Bűneink elválasztanak minket Istentől; és szükségünk van valakire, akiben hihe-tünk. Semelyikünknek, legyünk fiatalok vagy idősök, nincs szüksége gyógyászati vallásra. Az evangéliumra van szükségünk, valamint egy gyülekezetre fiatalokkal és idősekkel, ami hirdeti és megéli az evangéliumot.

Fordította: Szőlősiné Nagy Kincső Galatea
<https://www.ligonier.org/blog/youth-driven-culture/>

” AZ EVANGÉLIUMRA
VAN SZÜKSÉGÜNK, VA-
LAMINT EGY GYÜLEKE-
ZETRE FIATALOKKAL ÉS
IDŐSEKKEL, AMI HIRDE-
TI ÉS MEGÉLI AZ EVAN-
GÉLIUMOT.

Boldogságra vágyva

Szakács Brigitta

1993. április 9-én születtem Alsósófalván egy hitetlen református családban. Kiskoromban – mint általában minden gyereknek – nekem is megtanították a Mi Atyánkot. Kisiskolás lehettem, amikor rendszeresen, minden este mondani is kezdtem. Később szokássá is vált az életemben, s bár sokszor tehernek éreztem, mégis féltem úgy elaludni, hogy nem imádkozom. Úgy gondoltam, hogy ezzel jót teszek Istennek, hogy ezzel lerovom a tartozásom, és így minden rendben van. Ezzel és ehhez hasonló dolgokkal próbáltam megnyugtatni a lelkiismeretemet.

Ahogy telt az idő, az én életemben is elérkezett a kamaszkor, közeledett a konfirmáció. Gyakrabban kellett eljárni templomba, mivel ez kötelező volt, de valahogy mindig csak egy nagy ürességgel tértem haza. Sokszor azt sem tudtam, miről prédikált a lelkész, csak mentem, mert mások is ezt tették, mert ezt követelték, és talán azért is, mert a szívem mélyén reméltem, hogy ezzel talán jót teszek Istennek.

Gyerekként és kamaszként is elég nehéz volt velem. Visszatekintve úgy gondolom, hogy nem voltam könnyű eset. Gyerekként is sokszor megnyilvánult az engedetlenségem a szüleim felé. Általában fiúk voltak a játszótársaim, mivel a szomszédainkban többnyire fiúgyerekek éltek. Talán ez volt az oka annak, hogy később is mindig inkább fiúkkal szerettem

barátkozni. Mindez kamaszkoromban sem változott meg ez, főleg hogy többségében fiú osztálytársaim voltak. Úgy gondoltam ők jobban megértenek, mint a lányok.

Nyolcadikos koromban kezdtem el szórakozóhelyekre járni, s ekkor kezdtem bele az első párkapcsolatomba is. Miután elhagytak, nagyon kétségbe estem, az öngyilkosság is megfordult a fejemben. Többször is meg akartam kísérelni, de sose mertem megtenni, mert tudtam, hogy van pokol és féltem az odajutástól.

Így persze párkapcsolatból párkapcsolatba menekültem, nem láttam a sötétséget, amibe keveredtem, s egyre mélyebbre süllyedtem. Ezekben kerestem a szeretetet és az elfogadást, de csak szomorúság és nyugtalanság töltötte el a szívem.

Mindeközben édesanyám megtért. Isten elég nehéz helyzetben szólította meg őt, s a nyomorúságok által annyira összetörte, hogy belekapaszkodott az Úr igéjébe, s ezáltal erőt és vigasztalást nyert. Mindezek miatt lassan a mi életünkben is változás kezdődött. Istennek hála, édesanyám egy tiszta tanítású közösségbe kezdett járni: a helyi presbiteriánus gyülekezetbe. Az alkalmakra engem és a két öcsémet is mindig hívott. Én kezdetben csak néhány bibliaórán voltam, de őszintén megvallva furának tartottam az egészet.

Nemsokára jött a nyár, és a helyi református lelkész segítségével kimentünk néhányan Kiskunhalasra egy keresztyén angoltáborba, ahol brit és amerikai fiatalok tanítottak, este pedig a tábortűz mellett bizonyágot tettek. Én életemben akkor halottam először bizonyágtételt, s számomra érthetetlen, elképesztő és egyben figyelemfelkeltő volt, hogy ezek a fiatalok nyíltan vállalják a múltjukat, a tetteiket idegen emberek előtt. „Mégis mi készíthette ezeket az embereket, hogy feltárják a szégyenletes, bűnös életüket, és beszéljenek a szabadulásról?” – ilyen kérdések fogalmazódtak meg bennem. Persze a lelkész mondta, hogy nem kell teljesen komolyan venni, amit mondanak, de engem valahogy mégis nyugtalanított ez az egész.

A magyarországi tábor után édesanyám próbált rávenni, hogy menjek el Faragókőaljára a kis ifi táborba. Én persze nem akartam, mert többségében nem ismertem az embereket. Isten kegyelméből azonban mégis elmentem, és számtalan pozitív élményben volt részem: mindenki szeretettel és kedvesen fogadott, baráti kapcsolataim alakultak. Igazán úgy éreztem, hogy olyanok vagyunk, mint egy nagy család, s hogy ezen a helyen boldogok az emberek – és én is erre vágytam. A tábor témája is sokatmondó volt: „Boldog keresztyének tábora”. Itt értettem meg, hogy a boldogság csakis Krisztus ál-

tal lehet az enyém, és mindezt kegyelemből, hit által kapom, mivel Krisztus az én bűneimért is meghalt a kereszten.

A tábort követően már az igehirdetések sem voltak olyan érthetetlenek. Megértettem, hogy Krisztusnak tetsző életet kell élnem, de pár hét elteltével kezdett minden visszatérni a régi kerékvágásba. Nehéz volt bizonyos bűnöket elhagynom, újra és újra visszaestem, s egyre jobban nyomasztott, hogy nem tudok Istennek tetszően élni. Idővel gyakrabban kezdtem bibliaórákra járni, és a következő nyáron már két ifi táborban is részt vettem.

A táborok után elhatároztam, hogy valóban Isten útján akarok járni, de ez az elhatározás ellenére sem sikerült úgy, ahogyan szerettem volna: jöttek a kísértések, és én újra elbuktam. Aztán elkezdtem rendszeresen olvasni a Szentírást, bár a kezdetekben sokszor csak kényszernek éreztem az egészet.

Isten időközben sok dologról tanított. A bűneim sokszor rám nehezedtek, és kétségbe estem, hogy az Úr ezeket a bukásokat már nem bocsátja meg. Mindközben persze a megtérésemet is számtalanszor megkérdőjeleztem – egyszerűen nem éreztem, hogy meg lennék térve. Sok bizonyágtételben hallottam, hogy az emberek be tudták határolni a megtérésük konkrét idejét – én viszont erre képtelen voltam. Nem tudtam elképzelni, hogy ez egy folyamat is lehet. Később értettem csak meg, hogy nem az érzéseinkre kell hagyatkoznunk, mert azok csalárdak, hanem arra, hogy mi a meggyőződésünk.

Azóta hiszem, hogy Jézus Krisztus az én bűneimért is meghalt, elfogadtam Őt Uramnak és Megváltómnak, s tudom, hogy így az Isten gyermeke vagyok. Isten az én Atyám, és a királyi család tagja vagyok, így életem célja az Ő dicsőítése kell, hogy legyen. Örökké hálával tartozom neki, hogy ekkora ajándékot kaptam. Ő megígérte, hogy velem lesz a világ végezetéig és gondot visel rólam. Nincs miért keseregnem.

Mára már a gyülekezet tagja vagyok. Hálát adok a testvérekért, és mindazért, amit Isten elvégzett az életemben. Rá kellett jönnöm, hogy a keresztyén élet egy valódi harc, de a lényeg, hogy Krisztus oldalán, a győztes oldalon állunk, és így van okunk az öröme!

Hát örüljünk és vigadjunk, testvérek, az Úrban, és ne hagyjuk, hogy az érzelmeink, körülményeink befolyásoljanak!

„Örüljetek az Úrban mindenkor, ismét mondom: örüljetek!” (Fil 4,4)

EVANGELIZÁCIÓ

Curcubet Gábor

Egy autókereskedő megkérte lelkipásztorát, hogy biztosítson neki Bibliákat, amiket osztogathat az ügyfeleinek. Lelkésze kérdésére, hogy miért akarja ezt tenni, a kereskedő azt felelte, hogy ily módon szeretne bizonyosságot tenni és evangelizálni. A lelkipásztorja jól ismerte az üzlethez való hozzáállását, ezért azt válaszolta, hogy sokkal inkább bizonyosságot tehetne azzal, ha becsületes lenne, és többet nem verne át senkit.

Hasonlóképpen kellene eljárnia annak a keresztyénnek is, aki szeretné hirdetni az evangéliumot a Facebook segítségével. Az első dolog, amit tehetünk, hogy tudatosítjuk magunkban: Isten képmását hordozza az, akivel éppen társalgunk a Facebookon. Akinek van méltósága, és akivel úgy kell cselekednünk, mint ahogy szeretnénk, hogy velünk cselekedjenek. Sőt mi több, magunknál különbnek kell tartanunk őt! Éppen ezért tiszteletet és szeretetet kell gyakorolnunk azok iránt, akikkel kommunikálunk. Csak olyan szavakat írjunk le, amik az elveszettek iránti szeretetünkről tesznek bizonyosságot, és ne menjünk bele hiábavaló vitatkozásokba, hanem mindig a békességre törekedjünk!

Az alábbiakban lássuk, hogyan is tudunk bölcsen evangelizálni a Facebook segítségével:

**KERESSÜNK ISMERŐSÖKET, BARÁTOKAT,
TESTVÉREKET, AKIKHEZ SZÓLHATUNK!**

Az első lépés, hogy megszólítunk embereket. Keressük meg korábbi osztálytársainkat, ismerőseinket, esetleg azokat, akikkel együtt szolgáltunk

a hadseregben, munkatársainkat, szomszédainkat, rokonainkat. Vegyük fel őket ismerőseink közé, és érdeklődjünk irántuk! Legyünk velük baráti kapcsolatban! Ha pedig ők keresnek meg, szívesen fogadjuk el meghívásukat!

**AMENNYIBEN HOZZÁSZÓLUNK VALAMELY
BEJEGYZÉSHEZ, AZT BÖLCSEN, MEGGONDOLVA
ÉS KEGYESEN TEGYÜK!**

Akkor szóljunk hozzá, ha alkalmunk nyílik a bátorításra, ha érthetőbbé tehetünk dolgokat, ha szeretettel útbaigazíthatunk és segíthetünk helyesen látni, ha hálát adhatunk, vagy megköszönhetjük a segítséget, azaz akkor szóljunk bármihez, ha azzal építünk! Mindamellet, ha evangelizálásra használjuk a Facebookot, jó, ha egyensúlyban tartjuk a személyes és a lelki szolgálatra mutató megosztásokat.

Ez azt is jelenti, hogy ha már van Facebook oldalunk, akkor cselekedjünk, és ne húzódjunk be a névtelenség semmittevése serkentő várába!

**ÍRJUK LE A BIZONYSÁGTÉTELÜNKET
ÉRTHETŐEN ÉS TÖMÖREN, MELYET AKÁR
TOVÁBB IS KÜLDHETÜNK
SZEMÉLYES ÜZENETKÉNT!**

Ugyanakkor Facebook bemutatkozó oldalunkat is szabhatjuk úgy, hogy az hiteles képet adjon a keresztyénségünkről és hitvallásunkhoz méltó üzenetet hordozzon.

**HASZNÁLJUK AZ ÁLLAPOTFRISSÍTÉST IS ARRA,
HOGY HIRDESSÜK AZ EVANGÉLIUMOT!**

Időnként frissíthetjük tapétánkat, háttérképünket, adatainkat, mert azok ilyenkor mindig megjelennek ismerőseink előtt közvetlen megosztás nélkül.

**OSSZUNK MEG
HASZNOS KERESZTYÉN ANYAGOKAT!**

Az „igehirdetes.ma” és a „reformatus.net” oldalak áldott eszközök lehetnek az evangelizáló keresztyének kezében. Itt nem egyszerű bejegyzések megosztására gondolok, hanem arra, hogy kiemelhetünk valamit hirdetésként. A hirdetés ugyan pénzbe kerül, de a kegyelem hirdetése érdekében kiadott minden egyes fillérnek van értelme. Ezzel is elősegíthetjük a gyülekezeteink eseményeinek széles körű megismertetését. Sokkal több embert elérhetünk a Facebook hirdetések által, mint amennyit valaha is gondoltunk, hogy valóság lehet.

Szintén hirdetésekben tehetjük közzé a gyülekezetünk/gyülekezeteink által szervezett alkalmakat is. Például a Székelyudvarhelyi Református Presbiteriánus Gyülekezet minden rendezvényét meghirdetjük a Facebookon. A hirdetések esetében mindig be lehet állítani a célközöniséget.

Így a székelyudvarhelyi hirdetések esetében a célközöniség 12-75 év közötti nő és férfi, akik Székelyudvarhely 25 km-es körzetében laknak. 2019. január – februárban szervezett eseményeink hirdetéseit 18700 felhasználó láthatta, akikből 118-an reagáltak azokra.

Csak néhány új ember jött el alkalomra, de ezek a folyamatos hirdetések és megosztások segítenek abban, hogy sokakkal megismertessük gyülekezetünket, a Biblián alapuló tanításunkat és Isten akaratát. Ezért érdemes minden nyilvános egyházi eseményt meghirdetni, akár a konferenciákat is.

**OSSZUNK MEG JÓ FILMEKET,
DOKUMENTUMFILMEKET,
KÖNYVEKET, FOLYÓIRATOKAT!**

Megoszthatjuk más hitvalló felekezetek vagy éppen keresztyén szervezetek oldalát, anyagait. Ilyen oldalak pl. a ligonier.org, monergism.com vagy éppen a magnagratia.org.

Megoszthatunk keresztyén tudományos cikkeket és kreacionista portálokat, mint a creation.com, ahol számos magyar nyelvű cikk is olvasható. Továbbá megoszthatunk Youtube csatornákat, ahol hitvalló énekek, előadások, igehirdetések hallhatók.

**MONDJUK EL VIRTUÁLISAN,
HOGY ÉPPEEN ISTENTISZTELETEN VAGYUNK!**

Ezt lehet hely megosztásával, hangulat megosztásával, illetve bejegyzéssel, vagy éppen a gyülekezet oldalát megosztva. Egy hitvalló gyülekezetben kivetítőn emlékeztethetik a testvéreket, hogy osszák meg Facebookon, hogy éppen istentiszteleten vannak, így is bizonyosságot téve keresztyénségükről és ismertetve gyülekezetüket az oldal megosztása által! Amikor meg szeretnénk ismertetni gyülekezetünket, akkor segíthetünk a gyülekezet Facebook profiljának elkészítésében.

Végezetül, akinek nincs Facebook hozzáférése, az tud imádkozni azokért, akik a Facebook által evangelizálnak. Segíthetnek abban, hogy keresztyén testvéreiket arra buzdítsák, hogy bátrak legyenek, illetve nem hívő ismerőseiket arra, hogy kövessék az atyafiak megosztásait.

A Pók tesók

– Pók Ica és Pók Arnold

BAGOLYGYULA ÖTLETE ALAPJÁN ÍRTA:

BAGOLYANNA

Hol volt, hol nem volt, hetedhét határon is túl, volt egyszer egy kis pók, akit úgy hívtak, Pók Ica. Volt neki egy kisöccse, Pók Arnold.

Egy szép napsütéses napon kettesben ugrándoztak a mezőn, – mert ugrópókok voltak – amikor Pók Ica meglátott a földön néhány apró, lila virágot.

– Állj meg Arnold – mondta izgatottan –, ezekből szednem kell egy csokorral Anyának!

Kisöccse megtorpant, egy ideig nézte, ahogy nővére szedi a virágokat, de hamarosan elunta magát, és elkezdett arrébb ugrándozni. Egyszer csak elsötétült az ég, és rémülten vette észre, hogy semmit sem lát maga körül.

„Húha! – gondolta magában. – Ennek fele se tréfa. Vajon miért lett hirtelen ennyire sötét?” Aztán eszébe jutott, hogy az iskolában az osztálytársa említette, hogy hamarosan napfogyatkozás lesz. „Akkor ez biztosan a napfogyatkozás, akkor szokott ilyen koromsötét lenni – nyugodott meg most már a kis pók fiú.”

Türelmesen várakozott a sötétben, de ekkor hirtelen mozogni kezdett alatta a föld. „Nem csak napfogyatkozás van, hanem földrengés, katasztrófa, minden egyéb – gondol-

ta rettegetve, s félelmében behunyta a szemét, nehogy meglássa a tragédiát.” Ahogy ott kurgorgott, emelkedni kezdett, majd egy halk hangot hallott:

– Kicsi pókocskám, ne félj!

Ahogy kinyitotta a szemét, nagy világságot látott, s egy lány arcát, Lottiét, akinek a tenyerében csücsült. „Ennek fele se tréfa, most azonnal meg kell szöknöm innen – gondolta magában pókocskánk.” Azzal vett egy nagy lendületet és elindult Lotti tenyerén. De Lotti se volt rest, nyomban visszaterelgette ujjával Pók Arnoldot. Ez viszont nem tántorította el őt, és újból próbálkozott. Lotti viszont jól bánt az ujjával, és nem engedte meg a szökést. Így aztán, amikor már teljesen feladta Arnold, kétségbeesetten kiabálni kezdett.

– Segítség! Segítség! – kiáltozott. – Megfogott egy óriás! Segítsen valaki!

Pók Ica vidáman szedegette a lila virágokat, amikor valami hang ütötte meg a fülét. Mintha kiabálás lett volna. Körülnézett. Szorongva vette észre, hogy testvérkéje nincs mellette. Rémülten kezdett szaladni a hang irányába, s felismerte a nagy óriást, aki egészen fölé magasodott. Látta, hogy Pók Arnold fogságba esett. Arra gondolt, az lesz a legjobb, ha minél előbb elmenekül, nehogy

őt is elkapják, mert Pók Ica gyáva pók volt, és nem mert a nagy emberekkel szembeszállni. Így hát pattogva futásnak eredt, de néhány lépés után mégis megállt.

„Hiszen Arnold a testvérem, és én szeretem őt, segítenem kell neki – jutott eszébe.” Úgy döntött hát, hogy segítséget fog hívni. El is kezdett futni, de megint csak megállt. „Ha haza megyek, Anya biztos nagyon meg fog szidni, hogy mért nem vigyáztam a testvéremre – gondolta riadtan. – Az lesz a legjobb, ha én magam próbálom megmenteni őt.”

Bátorságért imádkozott a Mennyei Atyjához, majd miután már felkészültnek érezte magát, nekiiramodott. Felmászott Lotti lábára. Redőből ki, redőbe be, gyűrődésből ki, gyűrődésbe be. Hamarosan már a kislány karján találta magát. Ám Lotti érezte, hogy valami csiklandozza a karját, és egy gyors mozdulattal lesöpörte Icát. Amikor a kis pókot megérintette a mozdulat szele, egy pókhálószálat lövellt ki, így amikor lerepült, vissza tudott mászni a kötélén.

„Milyen jó, hogy ilyen erős kötelet adott nekünk Isten – mosolygott magában.” Ezúttal már óvatosabb volt, egész figyelmesen, lassan lépkedett, s már el is érkezett Lotti pólójára. Ott aztán gondolkodni kezdett, vajon hogyan szabadíthatná ki Arnoldot. Eszébe jutott, hogy mi az, amit ő ki nem állhat: azt, hogyha a nyakát birizgálják. De mivel tudná ezt megvalósítani egy ilyen nagy óriásnál? Ekkor vett észre egy tollat, ami lefelé szállingózott a levegőben, és éppen Lotti vállán landolt. Pók Ica majdnem ugrott egyet örömeiben, de még idejében visszafogta magát, és inkább óvatos léptekkel odatípett a toll

mellé, majd két lábával ügyesen megragadta, és már cipelte is a kislány nyakához. Ott pedig teljes erejéből nekidörzsölte a tollpihét.

Lotti oda akart kapni, hogy megvakarja a nyakát, de az öklében ott szorongatta Pók Arnoldot. Kénytelen volt kinyitni a kezét. Arnold pedig, amikor meglátta a fényt, ugrásra szánta el magát, és levetette magát a mélybe. Pontosan Lotti nadrágján landolt. Ica se volt azonban rest, amikorra Lotti keze a nyakához ért, már hetedhét határon túl járt.

– Arnold! – kiabálta. – Itt vagyok!

Egy hosszú fonalat lövellt ki magából.

– Gyere, kapaszkodj belém! – lendült öcsé mellé.

Így kettesben jó két métert is elrepültek, s egy fuvallat segített nekik. Mikor Lotti a tenyerébe nézett, kétségbeesetten vette tudomásul, hogy az aranyos kis pókja szőrén szálán eltűnt.

Pók Ica és Pók Arnold kézen fogva pattogtak hazafelé.

Otthon gyorsan fogat mostak, és már be is bújtak ágyikójukba. Mire édesanyjuk bejött, nyakig felhúzták a takarót, és álmosan pislogtak.

– Ó, anya! Olyan fáradtak voltunk, gondoltuk, gyorsan ágyba bújunk – suttogták bágyadtan.

– No lám, milyen ügyes gyermekeim vannak nekem – mondta mosolyogva Pók mama. – Időben hazajönnek, és még le is fekszenek anélkül, hogy szólnék nekik – simogatta meg fejecskéjüket.

Végezetül megpuszilta, betakargatta őket, majd pedig jó éjszakát kívánva pihenni hagyta két csemetéjét.

TAMÁS SÁNDOR

A KERESZTYÉNSÉG TIZENKETTEDIK SZÁZADA

A pápai világoralom kora

Az egyház története elválaszthatatlan a világi hatalom történetétől.¹ A XI. században tárgyalt investitúraharc a pápaság javára dőlt el. A XII. században III. Sándor pápa éles ellentétbe került I. Barbarossa (Rötszakállú) Frigyes német császárral. IV. Adorián pápa (az egyetlen angol származású pápa) halála után szokás szerint pápaválasztás következett, csak hogy ekkor két pápát is választottak. Frigyes támogatásával megválasztották Ottaviano de Monticello bíborost IV. Viktor néven pápának. Bandinelli bíborost is megválasztották III. Sándor néven pápának.

Sándort a szavazati joggal rendelkező húsz bíboros közül 14-en választották, Viktor pedig hat szavazatot kapott. Az egyhangú döntés azért nem jöhetett létre, mert a bíborosok ideológiailag sem álltak egy táborban. Voltak közöttük „pápapártiak” és „császárpártiak” is. Egyik pápa sem maradhatott Rómában, így Sándort Nimfa kastélyában az erre jogosult ostiai bíboros-érek közreműködésével emelték trónra, míg Viktort a farfai apátságban mindössze egy bíboros és néhány német püspök jelenlétében szentelték fel.

Barbarossa Frigyes úgy gondolta, hogy ha az egyház nem tud közös nevezőre jutni, akkor neki kell az egységet helyreállítania, ezért 1160 februárjában zsinatot hívott össze Páviában, ahová meghívta Bandinelli és Monticello bíborosokat (a két pápát). III. Sándor nem ment el erre a zsinatra, megüzente, hogy világi ember nem hívhat össze zsinatot és világi ítélőszék nem idézhet be legitim pápát az ítélőszék elé. Ez tehát az investitúraharc kiújulását jelentette. Viktor csupán a birodalomra támaszkodott, így őt tartják „ellenpápának”, míg Sándor a franciák, angolok, spanyolok támogatását élvezte.² Végül 1177-ben békét kötött I. Barbarossa Frigyes és III. Sándor pápa.

1. Herber – Martos – Moss – Tisza: Történelem, 3. kötet, 53. old.
2. Magyarország 1160. február 12-én még Frigyes táborát erősítette, egy évvel később, vélhetően a toulouse-i határozatok és Lukács esztergomi érsek (1158-1181) hatására Sándor pápa táborában jelent meg.

1179-ben a III. lateráni zsinat kimondta, hogy az érvényes pápaválasztáshoz a bíborosok szavazatának 2/3-ad része szükséges.³ Ez azért is fontos volt, mert Sándor hosszú uralkodásának (22 év) ideje alatt négy ellenpápa is volt. A pápaválasztás reformja ebben is változást hozott. Így tehát az investitúraharcok és az azokban forgolódó nagy pápák, VII. Gergely, majd III. Sándor „uralkodása” hozta meg a „pápai világoralom” korát, amelynek a csúcsa III. Ince pápa idejében volt.

III. Ince (1198-1216) fiatalon került a pápai trónra, és majdnem 20 évig uralkodott. Ince egyedülálló képességgel tudta az elvont fogalmakat konkrét helyzetekben alkalmazni.⁴ Kiépítette a pápai bürokráciát, amellyel az ügyeket hatékonyabban lehetett kezelni. A pápának egész Európában voltak ügyei, nagyon sokan vártak a pápa döntésére különböző peres ügyekben. Ő indítványozta a 4. keresztes hadjáratot és összehívta a IV. lateráni zsinatot (1215), amelyen meghirdették az inkvizíciót. III. Ince regnálásáig a pápa „Szent Péter utódja” volt, attól kezdve viszont „Krisztus helytartója”. A pápa a közbenjáró Isten és ember között. Krisztusnál kisebb, de az embernél nagyobb. Ebben az időben Németországban a püspököket „lelki fejedelmeknek” nevezték, ami azt jelentette, hogy nekik ugyanúgy, mint a fejedelmeknek, világi hatalmuk is volt.

Az inkvizícióra azért volt szükség, mert több mozgalom is megjelent, amellyel kezdeni kellett valamit. Egyes mozgalmakat sikerült a XIII. században az egyházba integrálni, ilyenek voltak a kolduló rendek (ferencesek, domonkosok), más mozgalmakat üldöztek.

„Eretnek” mozgalmak

Az „eretnek” kifejezés eléggé szubjektív, egyrészt sok esetben valóban eretnekekről van szó, mint a katharok, más esetben inkább megújulási mozgalmról beszélhetünk, mint a valdensek.

A katharok a *kathairoo* görög szóból kapták a nevüket, ami tisztát jelent, magukat *tisztáknak* nevezték, de a mozgalom terjedésével különböző helyeken más-más nevekkkel illették őket, illetve különböző mozgalmak keveredtek. Franciaországban *albigens*, Itáliában a Bulgáriából származó *bogumil* mozgalom-

3. Ez a rendelkezés napjainkban is érvényes, azzal a módosítással, hogy 2/3+1 szavazat a minimum.

4. The History of Christianity, 255. old. / Eerdmans Handbook (Harry Rosenberg)

mal keveredve *bogumil* néven voltak ismertek. Egész Európában elterjedt a tanításuk és annyira erős volt a mozgalom, hogy külön püspökeik voltak és alternatívát kínáltak a katolikus egyházzal szemben. A mozgalom eljutott Portugáliáig, Angliában is megjelent, de a Balkánon is hódított. Magyarországon Baranya egy része Barcs központtal bogumil vidék lett.

Tanításaikat többnyire az ellenük igen ádázan küzdő katolikus egyház fennmaradt irataiból ismerjük, így nehéz tisztázni, hogy mit vallottak, és mi volt az, amivel hamisan vádolták őket. Másrészt a mozgalom nagy kiterjedése miatt nem voltak teljesen egységesek, bizonyára voltak józanul gondolkodó hitvallók is közöttük. Látva a világban lévő bűnt és ármányt, szerettek volna ettől teljesen elkülönülni. Szembefordultak a pápaság intézményével, szegénységet, aszkézist, böjtölést és a nemi érintkezésről való lemondást tanítottak. Úgy gondolták, hogy a bűnt legyőzhetik aszkézissal, böjtöléssel. Tagadták, hogy a bűn az ember szívében rejtőzik. Így csak a „tiszták” (gör. kathairoo) lehetnek egységben egymással. Dualista nézeteik voltak, a jó és a gonosz közötti ellentét látták a világban megvalósulni, így a Sátánt azonosították az „Öszövétség Istenével”, akivel szemben az „Újszövetség Istene” áll.

Nemcsak Jézust – akinek istenségét tagadták, hiszen úgymond Isten nem jöhet le a gonosz anyagi világba, mert azzal megszűnne Istennek lenni –, de Buddhát és Zarathustrát is soraikba számlálták, ezért utóbb „nyugati buddhistáknak” is nevezték őket. Nyilván Jézus „tisztá” voltát vallották, amit úgy láttak lehetségesnek, ha Jézus teste amolyan látszat-test volt (ezt nevezzük doketizmusnak). Vallották azt is, hogy ők rendelkeznek azzal az ismerettel, amely őket tisztává is teheti (gnoszticizmus). A sákramentumokat elvetették, csak egyfajta „szentlélekkeresztséget” vallottak. Az esküt, a fegyverviselést bűnnek tartották.

A valdensok inkább mondhatók megújulási, mint eretnek mozgalomnak, még ha voltak is olyan tanításaik, amelyekkel nem tudunk azonosulni. A Magyar Katolikus Lexikon a következőket írja:

„Azt tanították, hogy rátermett világiaknak is joguk és kötelességük Isten igéjét hirdetni, mivel a papság méltatlan lett az Isten és az emberek közötti közvetítésre, a Szentírás alapján nélkülük is elérhető az üdvösség. Szőracsuhában és facipőben jártak. A hit egyetlen forrásának a Szentírást tekintették. Vitatták a pápai

és az egyházi hierarchiát, a kulcsok hatalmát. (...) Tagadták a tisztítótüzet, elvetették a szentekhez való könyörgést.”

Ezeket olvasva egyet tudunk érteni néhány tanítással, még ha nem is járunk „szőracsuhában és facipőben”, amit esetenként a „szegénység üdvözítő voltának” tana miatt is használhattak.

A mozgalom nevét Vald Péterről (Pierre Valdès) kapta, aki korábban gazdag kereskedő volt, de a Szentírás olvasása nyomán 1173-ban megtért. Láttá az egyházban való visszaéléseket, ezért azon szeretett volna változtatni. Vagyonát szétesztva prédikálni kezdett, többen csatlakoztak hozzá.

Erőteljesen terjedt a mozgalom. A valdens prédikátorok szokása volt, hogy minden idős férfi maga mellé vett egy fiatalot, akit mindig magával vitt, amikor felment prédikálni a hegyoldalba, és egy házban lakott vele, megfigyelte imáit, látta a mindennapi kegyességét.⁵

Vald Péter 1179-ben küldöttei révén szeretett volna engedélyt kapni a pápától, hogy evangelizáljon, de a pápai udvarban, miután kikérdezték a küldötteket, nem adtak engedélyt nekik az ige hirdetésére. Ekkorra már lefordította az Újszövetséget, de mivel az egyház nem engedte meg az ige hirdetést laikusoknak és ők ennek ellenére prédikáltak, kizárták őket az egyházból. Ekkor a sákramentumokat és azok papok általi kiszolgáltatását kezdték kritizálni. „Miért lenne érvényes az a sákramentum, amelyet egy szentségtelenül élő pap szolgált ki? És miért érvénytelen egy sákramentum, ha azt egy szent életű laikus szolgáltatja ki?”

Mivelhogy sem Péter, sem követői nem voltak teológusok, ezért a tipikus bibliaértelmezési (hermeneutikai) hibákba estek, elvetették az esküt, a háborút és a halálbüntetést. Ezen tanítások miatt szembe kerültek a világi hatalommal, a papság túlkapásai elleni felszólalás, és az ige engedély nélküli prédikálása miatt pedig szembe kerültek az egyházi hatalommal. Az aszkézis gyakorlása és a jó cselekedetek általi üdvösségbe vetett hit miatt szembe kerültek a Bibliával is, ezért „túlzás lenne azt állítani, hogy a reformáció előkészítői lettek volna”.⁶ A valdens egyház napjainkig fennmaradt, de elveszítette tartását.⁷

5. C. H. Spurgeon: A lélekmentő, 211. old.

6. Jos Colijn: Egyetemes Egyháztörténet, 110. old.

7. 2015-ben Ferenc pápa bocsánatot kért a katolikus egyház ellenük elkövetett bűneiért. A szinódusuk jóváhagyta a homoszexuális párok „megáldását”.

Nagy teológusok

Ennek az időszaknak nagy teológusai is voltak, akik befolyásolták a teológiai gondolkodást. Ilyen volt Canterburyi Anzelm, aki sokak szerint a nyugati egyház első valóban jelentős teológusa, a skolasztika megalapítója. Nevéhez fűződik az „ontológiai istenérv”, amellyel akár az istentagadókat is igyekezett gondolkodásra bírni.

„Istent úgy határozta meg, mint azt a valamit, aminél semmi nagyobb nem gondolható. (...) Ilyen létezőnek lennie kell. (...) Az ontológiai istenérv körüli viták napjainkban is tartanak. (...) Bár Anzelm a hit értelmes voltát akarta bemutatni, nem pedig szoros értelemben vett bizonyítékokat felhozni mellette.”⁸

Mozgalmas élete volt Petrus Abelardusnak (Pierre Abélard). Tanárait „túlñötte”, rivalizált, vitázott velük (Guillaume de Champeux, majd Anselme de Laon) és vitában fölűbük került, önálló előadásokat kezdett tartani és elhalászta tanítványait. Párizsban élt egy időben, ahol a Notre Dame székesegyház kanonokjának, Fulbertnek a házában lakott, és tanította a kanonok serdülő unokahűgát Heloise-t. A két ifjú közt szerelem szövődött és közös gyerekük született, amely miatt Fulbert bosszűjának következtében éjjel martalócok támadtak Abélardra és kasztrálták, hogy bűnét többé ne ismételhessen meg. A szerelmesek még tartották a kapcsolatot egymással, leveleztek, bár mindketten zárdában éltek, és közös sírban nyugszanak Párizsban. Nagy gondolkodóként írásai hatással voltak környezetére, de nem mindenki fogadta el gondolatait.

Így szembe helyezkedett vele a kor másik nagy gondolkodója Clairvaux-i Bernát, akit az „utolsó egyházatyának” is neveztek. Bár a világ elöl menekűlve kolostorba vonult, nyugodt életre vágyva, de idővel ő lett a XII. század egyik legtöbbet utazó és legtevékenyebb egyházi vezetője. Még fiatalon értekezést írt a kegyelem és szabad akarat kapcsolatáról, amelyben Ágoston nyomdokain haladt. II. Incének, majd III. Jenő pápának is személyes ismerőse, barátja volt, így a pápaság intézményét igen fontosnak tartotta. Ugyanakkor igyekezett figyelmeztetni a pápai önkény veszélyére is. III. Jenő pápának, aki korábban Bernát tanítványa volt, a következőket írta:

„Sokkal jobban fogjuk fel magunkat, ha fölismertűjük, hogy szolgálatunkra rá vagyunk kényszerítve, nem pedig fel vagyunk vele ruházva, mint uradalommal. (...) Nekem úgy tűnik, hogy te megbízást kaptál, hogy sáfárkodj a világ felett, nem birtokul kaptad azt. (...) Nincs számodra veszedelmesebb mérég, halálosabb fegyver, mint az uralomvágy.”⁹

A XII. század rövid kronológiája

- 1109 • Canterburyi Anselmus halála
- 1122 • A wormsi konkordátum V. Henrik és II. Calixtus között: az investitűraharc vége.
- 1123 • I. lateráni zsinat: hivatalosan lezárta az investitűraharcot, de a béke most sem volt tartós.
- 1139 • II. lateráni zsinat: intézkedés az eretnekek ellen.
- 1142 • Petrus Abelardus halála
- 1147 • Bresciai Arnold köztársasága Rómában
- 1147-1149 • 2. keresztes hadjárat
- 1153 • Clairvaux-i Bernát halála
- 1177 • Vald (Péter) fellépése; a valdensok mozgalmának keletkezése. Egyidejűleg erősen terjed a katarok mozgalma is.
- 1179 • III. lateráni zsinat: a valdensok és albigenek elleni küzdelemre szólított fel, az eretnekeket vagyonlekobzásra és szabadságvesztésre ítélte. A zsinat módosította a pápaválasztás szabályait.
- 1182 • Assisi Ferenc születése (mh. 1226)
- 1184 • Veronai zsinat, a pűspöki inkvizíció létrehozása. Az eretnekek elleni egyházi átkot Barbarossa Frigyes birodalmi törvénnyé tette.
- 1187 • Jeruzsálem ismét török kézen
- 1189-1192 • 3. keresztes hadjárat
- 1197 • II. Péter, aragóniai király fogalmazta meg először a tűzhalál bevezetésének szükségességét (indoklás: az eretnokség olyan, mint a pestis).
- 1198-1216 • III. Ince. A pápaság a világhatalom tetűpontján. Mindenkit a hűbéresének tekintett. Modern hivatalnokállammá szervezte a pápaságot.
- 1199 • III. Ince mindenfajta eretnokséget felségűsértésnek nyilvánít.

8. Tony Lane: A keresztyén gondolkodás rövid története, 94. old.

9. Tony Lane: A keresztyén gondolkodás rövid története, 100. old.

Gyülekezeteink elérhetősége és alkalmaink

MAGYARORSZÁG

BALATONALMÁDI

Kapcsolat: Bagoly Gyula
Endre u. 11.
tel: 06-30-2698643

Alkalmak

szerda: 17:00 – FB
szombat: 16:00 – IB
vas.: 10:30 – IT, 14:00 – FB

BUDAPEST

Kapcsolat:
Szabó Péter András
1112 Neszmélyi út 13.
tel: 06-30-1842142

Alkalmak

kedd: 17:00 – FB
(Hollós Korvin Lajos u. 10.)
szerda: 18:00 – FB
(Neszmélyi út 13.)
csütörtök: 18:30 – FB
(Wesselényi u. 54.)
vas.: 10:30 – IT

DEBRECEN

Kapcsolat: Sikó Mihály
Kinizsi u. 84/A.
tel: 06-20-5232147

Alkalmak

csütörtök: 18:00 – FB
vasárnap: 10:30 – IT

KAPOSSZERDAHELY

Kapcsolat: Bencs Miklós
Kossuth u. 13.
tel: 06-70-3285471

Alkalmak

csütörtök: 18:00 – FB
vas.: 10:00 – IT, 17:00 – IT

MISKOLC

Kapcsolat: Szőke Imre
Kartács u. 1.
tel: 06-46-412558

Alkalmak

szerda: 17:30 – FB
vas.: 9:30 – GYA, 10:30 – IT,
12:00 – IB

KÁRPÁTALJA

BARKASZÓ

Kapcsolat: Lőrinc Bertalan
tel: 380-99-4562471

Alkalmak

péntek: 18:00 – FB
vas.: 15:00 – IT

BEREGSZÁSZ

Kapcsolat: Lőrinc Bertalan
Bogdan Hmelnyickij 52.
tel: 380-99-4562471

Alkalmak

szerda: 17:00 – FB
vas.: 10:30 – IT, 12:00 – GYA

BÚCSÚ, RAFAJNA, GÁT

Kapcsolat: Lőrinc Bertalan
tel: 380-99-4562471

IZSNYÉTE

Kapcsolat: Lőrinc Bertalan
tel: 380-99-4562471

Alkalmak

kedd: 17:00 – IB

UNGVÁR

Kapcsolat: Gál István
J. Halana 48.
tel: 380-99-5576333

Alkalmak

vasárnap: 10:00 – IT

ZÁPSZONY

Kapcsolat: Gál István
tel: 380-99-5576333

ERDÉLY

BRASSÓ

Kapcsolat: Simon Szabolcs
Bd. Victoriei 2 Bl.40/A Ap.12
tel: 0744-307-550

Alkalmak

vasárnap: 12:30 – IT

CSÍKSZEREDA

Kapcsolat: Tamás Sándor
Str. Sarkadi Elek Nr.10.
tel: 0723-332-053

Alkalmak

kedd: 19:30 – FB
vasárnap: 17:00 – IT

ERDŐSZENTGYÖRGY

Kapcsolat: László Lehel
Május 1 utca, 1/A
tel: 0723-630-793

Alkalmak

szerda: 18:00 – FB
szombat: 17:00 – IB
vas.: 10:00 – IT, 16:00 – GYA,
17:00 – FB

KÉZDIVÁSÁRHELY

Kapcsolat: Simon Szabolcs
tel: 0744-307-550

Alkalmak

csütörtök: 14:00 – FB

KOLOZSVÁR

Kapcsolat: Szász Attila
Str. Otetului 18A
tel: +40 723 368 408

Alkalmak

vas.: 10:00 – IT, 12:30 – RA

MAROSVÁSÁRHELY

Kapcsolat: Molnár Sándor
Str. Jiului 7.
tel: +40 365 738 317

Alkalmak

kedd: 17:00 – IB
csütörtök: 18:00 – FB
vas.: 10:00 – IT, 15:00 – FB

PETROZSÉNY

Kapcsolat: Zólya Csaba
tel: 0723-395-260

Alkalmak

péntek: 11:00 – FB

RAVA

Kapcsolat: László Lehel
tel: 0723-630-793

Alkalmak

vasárnap: 14:00 – IT

SEPSISZENTGYÖRGY

Kapcsolat: Simon Szabolcs
Málik József u. 6.
tel: 0744-307-550

Alkalmak

szerda: 18:00 – FB
csütörtök: 18:30 – IB
péntek: 18:30 – GYA
vasárnap: 10:00 – IT

SZÉKELYUDVARHELY

Kapcsolat: Curcubet Gábor
Szent Imre u. 55A
tel: 0726-265-566

Alkalmak

szerda: 19:00 – FB
vas.: 10:00 – IT, 18:00 – FB

SZOVÁTA

Kapcsolat: Tamás Sándor
Str. Cimpul Sarat 74 B
tel: 0723-332-053

Kapcsolat: Kovács Kálmán
M. Eminescu utca K1/7
tel: 0740-483-684

Alkalmak

csütörtök: 19:00 – FB
vas.: 10:00 – IT, 11:30 – FO

VULKÁN

Kapcsolat: Zólya Csaba
Str. Carpati 2.
tel: 0723-395-260

Alkalmak

szerda: 17:00 – FB
péntek: 17:00 – RA, angol GYA
vas.: 9:30 – IT, 11:30 – román IT

Rövidítések

FA – férfialkalm

FB – felnőtt bibliaóra

FO – fórumbeszélgetés

GYA – gyerekalkalom

IB – ifjúsági bibliaóra

IT – istentisztelet

RA – román nyelvű alkalom

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

Nem ejt hibát

*Ha különösnek, rejtelmesnek
látszanak Isten útjai,
ha gondok ösvényébe vesznek
szívem legdrágább vágyai,
ha borúsán búcsúzni készül
a nap, amely csak gyötrelmet ad...
egyben békülhetek meg végül:
hogy Isten sosem ejt hibát.*

*Ha tervei igen magasak,
s irgalma kútja túl mély nekem...
ha a támaszok mind inognak,
ha nincs erő, nincs türelem,
s tekintetem sehol célt nem lát
vaksötét, könnyes éjen át...
egy szikrácska hit vallja mégis,
hogy Isten sosem ejt hibát.*

*És ha szívem megoldatlan
kérdéseknek betege lett,
mert elkezd kételkedni abban,
hogy Isten útja szeretet...
minden elfáradt sóvárgásom
békén kezébe tehetem,
s eluttoghatom könnyek közt is:
Ő nem ejt hibát sohasem.*

*Azért csend, szívem! Engedd múltni
a földi múltó életet!
Majd a fényben látni, ámulni
kezdesz: Ő mindig jól vezetett!
Ha a legdrágábbat kívánja,
a legsötétebb éjen át
menekülj a bizonyosságba,
hogy Isten sosem ejt hibát!*

(Túrmezei Erzsébet)